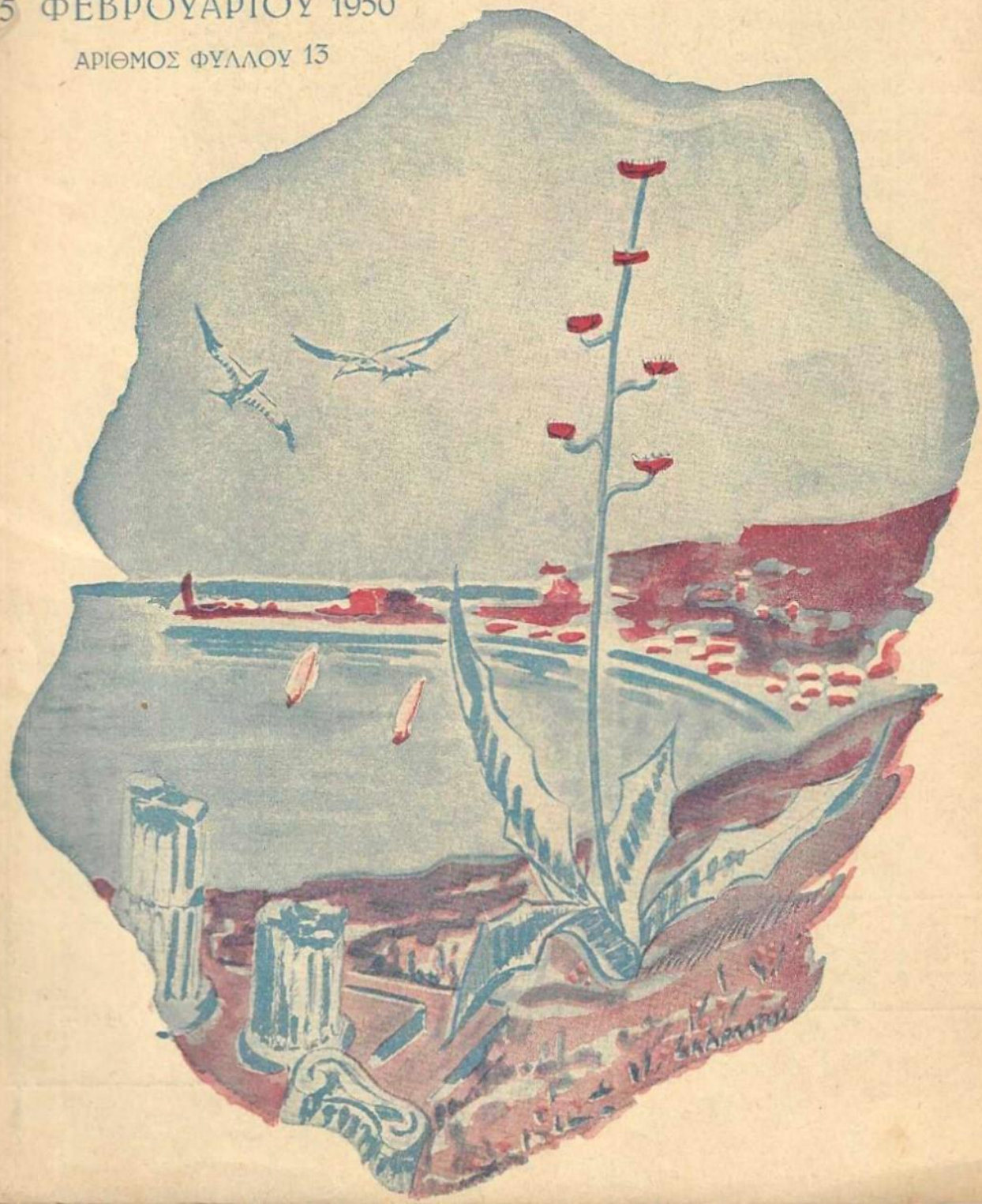

ΝΕ
ΝΙΚΗ
ΚΑΜΕΝ

ΔΙΑΒΙΒΑΣΕΩΝ

15 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1950

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 13

ΗΧΩ ΤΩΝ ΔΙΑΒΙΒΑΣΕΩΝ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ
ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΕΚΔΟΣΙΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ :

ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΔΙΑΒΙΒΑΣΕΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΕΤΑΙ

ΥΠΟ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΕΤΟΣ Α' ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 13
ΒΣΤ 902, 15 Φεβρουαρίου 1950
ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ Δρχ. 1500
Διά τούς όπλίτας > 1000

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ :

Δι' έν έτος	Δρχ. 40.000
Δι' έξι μήνας	> 20.000
Δι' Όργανισμούς, Τραπεζας, Έται- ρίας κτλ.	> 60.000

Συνεργασίαι άποστέλλονταιεις:
Περιοδικόν

«Ηχώ τών Διαβιβάσεων»

ΚΕΔ/Β 5
ΒΣΤ 902

Χειρόγραφα δέν έπιστρέφονται

Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΣΤΙΧΟΣ

ΤΟΥ ΓΕΝΑΡΗ Η ΜΥΓΔΑΛΙΑ

Του Γενάρη ή μυγδαλιά,
μέ τό λουλουδένιο μπουστο,
παίζει μέσ στην άντηλιά
καί τό χιόνι κάνει γουστο.

Πιο μικρή τής γειτονιάς,
σ' άσπροκόκκινες γιρλάντες,
τήν έπάλευε ό χιονιάς,
τά πουλάκια από τις μπάντες.

Κ' ή μαργιόλα ή μυγδαλιά,
παιγνιδιάρα κι' όλο νάζι,
νά τούς πλέξει τή φωλιά
τ' άσπρο πούπουλο τινάζει.

Κ' ήταν μία τρελλή χαρά,
πού φτερούγιζαν τά κλώνια
καί πού άνθίζαν τά φτερά
φώς, πουλιά, λουλουδία, χιόνια.

Που ούτε τ'νοιωσα τό πώς
στην ψυχή μου είχαν ριζώσει
τά πουλάκια — ένας σκοπός,
καί τό χιόνι — όλάσπρη στρώση.

Κ' έλεα νάχα μία καρδιά
σαν πουλάκι, νά τή στείλω
στό όλοκέντιστα κλαδιά,
νά μου φέρει άνθάκι, φύλλο.

Κ' έλεα νάχα τήν κρυφή
τής Αύγης κ' έγώ τήν τέχνη,
πού στεφάνι στην κορφή
τό ήλιοφώς, χρυσό, τής πλέχνει.

Κ' έλεα νάμουν ό χιονιάς,
πές καί πές καί λίγο — λίγο,
τή μικρή τής γειτονιάς
νά τήν πάρω καί νά φύγω.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΥΡΙΑΖΗΣ

Τό έξώφυλλο φιλοτε-
χνήθηκε από τόν καλλιτε-
χνη στρ. Ίω Σκαρλάτου.

ΗΧΩ

ΤΩΝ ΔΙΑΒΙΒΑΣΕΩΝ

• ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΟΥ Κ.Ε.Δ. •

Λωινθήρες

ΦΛΩΡΙΝΑ

Στις 11 Φεβρουαρίου συμπληρώθηκε ένας χρόνος από την ημέρα που ο συμμοριτισμός υπέστη μία από τις φοβερώτερες και αποφασιστικώτερες ήττες του με την σπόκρουση της λυσασμένης επιθέσεώς του έναντιον της Φλωρίνης. Από το τέλος του 1948 οι συμμορίες είχαν αποφασίσει να εφαρμόσουν νέα τακτική, να μεταβάλλουν δηλαδή τις συμμοριτικές όρβες σε «τακτικό λαϊκό επαναστατικό στρατό» και να διεξάγουν όχι πλέον «κλεφτοπόλεμο» αλλά επιθετικές επιχειρήσεις κανονικού τακτικού πολέμου με σοβαρούς στρατηγικούς σκοπούς. Η νέα αυτή τακτική των κομμουνιστών είχε πρόσκαιρη επιτυχία στο Καρπενήσι και τη Νάουσα. Στη Φλώρινα όμως όταν ο Έθνικος Στρατός είχε βρει πιά το φυσικό άρχηγό του που του έδωσε νέα πνοή και τον κατηύθυνε με άποτελεσματική φρόνηση, ή τακτική των κομμουνιστών άνετραπή τελείως. Η απόκρουσις της επιθέσεως από το Στρατό μας και η άντεπιθεσις του που έπακολούθησε μπορεί να είπη κανείς ότι υπήρξε ή αρχή του τέλους του επαναστατικού κομμουνισμού που δεν άργησε να έρθη.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ

Τώρα που ο πόλεμος έναντιον των συμμοριτών έτελείωσε στην Ελλάδα ο πολυς κόσμος θα φαντάζεται ότι ο Στρατός μας που παραμένει φρουρός των συνόρων αναπαύεται στις δάφνες των τελευταίων νικών του. Ο Έλληνικός όμως Στρατός που γνωρίζει πάντα να νικά γνωρίζει και να θμεμιλώνει την Ειρήνη. Ο Έθνικός μας ποιητής Κωστής Παλαμάς του είχε δώσει με ένα στίχο του την παρακάτω συμβουλή. «Τά δαφνοκλάρια που έστρωσες κλινάρια μην τά κάμεις». Τη συμβουλή αυτή την ακολουθεί πιστά σήμερα. Γομνάζεται και έπανεκπαιδεύεται. Η διεθνής κατάσταση δεν είναι και τόσο ρόδινη. Οι λαοί με τους όποιους συνορεύουμε ύποβλεπουν πάντοτε τά έδάφη μας και τις θάλασσές μας. Ο Σλαβοκομμουνισμός εξακολουθεί να αποτελεί τή διαρκή άπειλή κατά της χώρας μας. Η μόνη έγγυση άπέναντι όλων αυτών των κινδύνων είναι ή ύπαρξη ισχυρού στρατού, συγχρονισμένου και εκπαιδευμένου κατά τον άρτιώτερο τρόπο για άγώνες επί του έλληνικού έδάφους που παρουσιάζει τόση πολυμορφία. Γι' αυτό άκριβώς ή ήγεςία του Στρατού μας έκρινε σήμερα ότι ή πολύτιμη πείρα που απέκτησαν οι ήρωικοί μαχηταί

ΑΜΟΙΒΑΙΑ ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΗΡΙΑ

ΝΟΦ ΚΑΙ ΚΚΕ

Η διάστασις της Κόμινφορμ με τον Τίτο είχε μίαν αγαθωτάτην πλευράν δι' ημάς τους Έλληνας, από της απόψεως της αποκαλύψεως των άπωτέρων σκοπών και των βαθυτέρων αϊτίων του συνεταιρισμού μεταξύ του έλληνικού κομμουνισμού και των Βουλγάρων. Επί του σημείου αυτού είναι διαφωτιστικωτάτη ή έρις μεταξύ των φιλοτιτικών στοιχείων της ΝΟΦ, που άπεσύρθησαν μετά την έκδιωξίν των εκ της Ελλάδος εις την Γιουγκοσλαβίαν και του ΚΚΕ, όπως άντικανοπτριζεται εις τάς έφημερίδας του Βελιγραδίου.

Εις την γιουγκοσλαβικήν έφημερίδα «Μπόρμπα» δημοσιεύονται κατηγορία των «σλαβομακεδόνων» (νοφιτών), οι όποιοι έχουν καταφύγει εις την Γιουγκοσλαβίαν, έναντιον του ΚΚΕ. Εις τάς κατηγορίας αυτάς αναφέρονται διωγμοί εις βάρος των «σλαβομακεδόνων», οι όποιοι εισήλθον εις την Άλβανίαν μαζί με τά ύπολειμματα του «Δ.Σ.Ε.», μετά την ήτταν του συμμορισμού εις Γράμμον και Βίτσι. Αναφέρονται επίσης τουφεκισμοί «νοφιτών» κατά την περιοδον των μαχών, συλλήψεις στελεχών των ΝΟΦ εις Άλβανίαν και επικείμενα δίκαι των. Έπιρριπτοντες εν συνεχεία οι «σλαβομακεδόνες» την εϋθύνην της ήττης του «Δ.Σ.Ε.» εις τό ΚΚΕ και εκθέτοντες την συμβολήν των «στον ήρωικό άγώνα του Έλληνικού λαού, που προδόθηκε από τό ΚΚΕ», επιτίθενται τελικώς έναντιον του άρχηγου του ΚΚΕ Ν. Ζαχαριάδη, τονίζοντες ότι «όφείλει να μάθη ότι δε θά μπορέση ν' άποφύγη την εϋθύνη ενώπιον του Μακεδονικού λαού»...

Πώς αλλάξαν αλήθεια τά πράγματα εις αυτόν τον κόσμο! Και να σκέπτεται κανείς τις «παληές αγάπες» μεταξύ του ΚΚΕ και του ΝΟΦ και τά τόσα γλυκόλογα, που άντήλασαν μόλις πρό μηνών! Τότε έλεγε τό ΚΚΕ διά τό ΝΟΦ και τους «σλαβομακεδόνας» του ότι «στή βόρεια Ελλάδα ο σλαβομακεδονικός λαός τάδωσε όλα για τόν άγώνα» και τους άντήμειβε με τά έξής «θά βρή την πλήρη έθνική άποκατάστασή του —ο σλαβομακεδονικός λαός— έτοι όπως τή θέλει ο ίδιος. Και τό ΝΟΦ έλιβάνιζε τότε τό ΚΚΕ και την «Π.Δ.Κ.» διακηρύσσον (εις χαιρετισμόν του την 1.3.49 μεταδοθέντα την 08.00 ώραν της 12.3.49) ότι: σήμερα ο σλαβομακεδονικός λαός άπολαμβάνει τά πολιτικά και έθνικά δικαιώματά του και άνοιξε δρόμο για την όλοκληρώση της έθνικής του άποκατάστασης χάρη στην Π.Δ.Κ. Ο σλαβομακεδονικός λαός είναι σήμερα λεύτερος να διακηρύξει τή συνένωση της Μακεδονίας σε ένα ενιαίο άνεξάρτητο Μακεδονικό κράτος».

Αυτά έλεγαν τότε οι δύο συνεταιριοί. Άλλά ο «συνεταιρισμός» τους ήτο άνήθικος και προδοτικός και είχε την τύχη, που έχουν όλες οι «συνεργασίες» του είδους αυτού. Έξ άλλου έλογάριαζαν και οι δύο «χωρίς τόν ξενοδόχο». Τόν Έθνικόν Στρατό δηλαδή, ο όποιος τους επέταξε και τους δύο έξω από τά έλληνικά σύνορα όπου μπορούν να φραγωθοϋν ελεύθερα μεταξύ των.

μας στον αγώνα τους έναντι των συμμοριτών έπρεπε να αποτελέσει τη βάση για μία επανακαίδηση και συνεχή άσκηση για την αποτελεσματική αντιμετώπιση κάθε ένδεχομένου.

ΜΕ ΤΗΝ ΑΚΡΗ ΤΗΣ ΠΕΝΝΑΣ

“ΝΟΣΤΑΛΓΙΕΣ,,

Η ΑΜΕΡΙΚ. ΒΟΗΘΕΙΑ ΚΑΙ ΟΙ ΡΩΣΣΟΙ

Είναι αλήθεια πολύ κωμικοί οι σχολιαστές του ραδιοφωνικού σταθμού της Μόσχας. Πριν από λίγον καιρό ένας κάποιος Συμεώνωφ θρηνώδουσε «για την οικονομική εξαθλίωση της ‘Ελλάδας» την όποιαν φυσικά αποδίδει με την έντελως «σταλινική νοοτροπία» που πρέπει να διακρίνει τους εύτυχεις του σοβιετικού παραδείσου στην ‘Αμερικανική οικονομική βοήθεια και το Σχέδιο Μάρσαλ. ‘Αλλά γιατί να κόπτεται έτσι ο καλός μας φίλος Συμεώνωφ; Θά έπρεπε μάλλον να χαίρεται, αν πιστεύει πραγματικά ότι η χώρα μας εύρσκειται στα πρόθυρα της οικονομικής καταστροφής. Γιατί αυτή θά αποδείκνυε την άποτυχία του σχεδίου Μάρσαλ από την όποια εξαρτάται απόλυτα η έπιτυχία της επτακτικής πολιτικής του άφέντη του. ‘Αλλά ό σκοπός του καλού μας φίλου δέν είναι, φυσικά, να μάθει τί συμβαίνει ακριβώς στην ‘Ελλάδα, αλλά να κάμει τό πάν να έμποδίσει την οικονομική μας ανόρθωση. Και ένας από τους στόχους του είναι και τά ‘αμερικανικά δολάρια». Και επειδή ακριβώς δέν μπορεί να σταματήσει την εισροή των δολλαρίων προσπαθεί με την γελοία προπαγάνδα του να μάς πείσει ότι θά καούν τά χέρια μας αν άγγίσομε «τά σατατικά αυτά νομίσματα». ‘Αλλά η μέθοδος αυτή της προπαγάνδας αν αποδείχτηκε άποφασιστική για τους μουζικούς δέν μπορεί να πιάσει και σέ μάς. Οί ‘Ελληνες έχουμε κάποια διαφορά από τους κατοίκους της στέππας.

ΕΝΑ ΕΞΑΜΗΝΟ

Με τό σημερινό της φύλλο ή ‘Ηχώ των Διαβιβάσεων» εισέρχεται στο δεύτερο εξάμηνο από της έκδόσεώς της. Μέσα στις σελίδες της, που φρόντισε κατά τό δυνατόν να γράφονται άποκλειστικά από στρατιώτες και αξιωματικούς του ‘Όπλου μας, προσπάθησε να δώσει στο διαβίβαστή πνευματική τροφή, ψυχαγωγία, άπλουστευμένες έπιστημονικές και τεχνικές γνώσεις και παράλληλα να τον διαφωτίσει επάνω στα μεγάλα προβλήματα που άπασχόλησαν και άπασχολούν τό ‘Εθνος. Φιλοδοξία της είναι ακόμη να αποτελέσει τη σκηνη όπου θά πρόβαλε ή ζωή των μαχομένων διαβίβαστών με τις άγωνίες της πολεμικής προσπάθειάς των και τον συνεχή μόχθο των για τη Νίκη. Στο σημείο αυτό πρέπει να όμολογηθεί ότι τό περιοδικό μας ύστέρησε, αλλά πρέπει να όμολογηθεί έπίσης ότι και οι Μονάδες των Διαβιβάσεων δέν βοήθησαν όσο θά έπρεπε.

Έίχα καιρό να μάθω νέα του. Τόν είχε καταλάβει εδώ και τέσσερα χρόνια ή έπιδημία του άποπατισμού κι ένα ώραίο πρωί φορτώθηκε σ’ ένα καράβι για να φύγη.. «Νά φύγη...» Έίχε γίνει τό μεράκι του! Θαρρώ και τόν άκούω. Τέσσερα χρόνια σ’ όλη την κατοχή πιπίζε σαν καρμέλα την ίδια πάντα φράση.

«—Νά φύγω, άδερφέ. Δέν άντέχω πιά άλλο! Νά φύγω... Με καταλαβαίνεις φίλε μου. Είναι μαρτύριο να κάθουμαι τόσα χρόνια στο ίδιο μέρος. Βαρέθηκα! Δέν άντέχω πιά... Τά ίδια μέρη, οι ίδιοι άνθρωποι, οι ίδιες κουβέντες.. Μαρτύριο!»

Δοκίμασα, τότε να τόν παρηγορήσω!

«—Μη κάνεις έτσι άδερφέ. Δέν είναι κι’ άσχημη ή ‘Αθήνα! Δέν σου λέω... Μικρή πόλις είναι μπροστά στα Λονδίνα σου και στις Νέες ‘Υόρκες σου, μα έχει κι’ αυτή τις όμορφίες της...»

Με κούταξε περιφρονητικά κι’ όργισμένα. ‘Υστερα χαμογέλασε με συγκατάβαση!

«—Τί λές χρυσέ μου!.. Τέσσερα χρόνια στην ‘Αθήνα σου που μου λές είναι σωστή σκλαβιά!.. Έγώ θέλω να φύγω... Νά φύγω! Δέν άντέχω...»

Κι’ έφυγε.

Μόλις άνοιξαν οι δρόμοι, ό άβάσταχος καύμός του γιατρεύτηκε. ‘Απ’ τά πρώτα διαβατήρια που έξεδόθησαν, ένα ήταν και τό δικό του.. Τόπος κατευθύνσεως ή ‘Αμερική. ‘Ο τρομερός αυτός μαγνήτης που κεντρίζει τους πόθους όλων που δέν τους χωράνε οι δρόμοι της ‘Αθήνας...

‘Ο άλιτήριος! Τέσσερα όλόκληρα χρόνια άγνόωσε τελείως την ύπαρξή του—κι’ εδώ που τά λέμε περίμενα και κανένα δεματάκι του. ‘Αμερική σου λέει ό άλλος! Δέ βαρύνσαι!

Τόν έέχασα. Στο κάτω - κάτω δικό του καθήκον ήταν να μου γράψει πρώτος. ‘Όσπου προχτές ένα γράμμα του με πληροφόρησε για τό αν ζούσε. Μά, δέν ήταν γράμμα εκείνο.. ‘Ήταν θρήνος κι’ όδυρμός. ‘Ακούστε το!

«...Φίλε μου...τό να σου ζητήσω συγγνώμη για την τόσο καθυστερημένη μου άλληλογραφία θά ήταν μάταιο, γιατί είμαι...άσυγχώρητος...»

‘Ο άφιλότιμος! Έίχε εύτυχώς τό γνώθι σαυτόν. ‘Πέρασαν, αλήθεια, τέσσερα χρόνια από τότε που άφησα τά όμορφα άκρογυάλια της Πατρίδας. ‘Αέχαστη στιγμή...Στήν αρχή δέν μπόρεσα να καταλάβω την αξία της, μα τώρα κάθε λεπτό που με άπομακρύνει από την εποχή που βρίσκόμεν κοντά σας, μου μεγαλώνει την νοσταλγία...»

‘Ο παληάνθρωπος! Με δούλευε... «...Δέν θά τό πιστέψης. Νοσταλγώ! Νοσταλγώ αφάνταστα την ‘Αθήνα. Θυμάσαι τότε που μου τ’όλεγες, πώς έχει κι’ ή ‘Αθήνα όμορφίες. Έίχες δίκη, φίλε μου, αφάνταστα δίκη... ‘Έπρεπε να περάσω όλόκληρο όκεανό για να τό καταλάβω, ό άνόητος...»

«...Νοστάλησα την ‘Αθήνα. Τό Ζάππειο, τους δρόμους, την ‘Ακρόπολη, τόσες όμορφίες. Νοστάλησα να περπατήσω ένα άπόγευμα στο Ζάππειο. Νά μυρίσω εκείνο τό παράξενο άρωμα από τις πιπεριές του κι’ ύστερα να τό θαυμάσω καθώς ό ήλιος θά τό βάφει μ’ εκείνες τις βαθείες βουινιές του άνταύγιες της Δύσης...»

‘Πόσες φορές δέν έκλαψα που ήμουν τόσο μακριά απ’ τόν δρόμο που όδηγεί στην ‘Ακρόπολη. Και σάν άνεβώ ύστερα στον Παρθενώνα να κάτω να χαζέψω ώρες όλόκληρες την ‘Αθήνα να μυρηγκιάζει από κόσμο... Πόσο μου λείπουν οι άπλοϊκοί και καλόκαρδοι άνθρωποι της, με τις γκρίνιες τους, τους γρήγορους θυμούς, τά μεγάλα λόγια, τις μικρές φιλοδοξίες και τά μεγάλα όνειρα. Πόσο θάθελα να δώ εκείνο τό ψευτικά καλυμένο χαμόγελό τους που στο βάθος του κρύβει μια μεγάλη κι’ άνοιχτή καρδιά...»

«...Και δέν θά τό πιστέψης: Νοσταλγώ ένα βράδυ ν’ αλητέψουμε στην Πλάκα και να μεθύσομε. Ναι... ναι! ‘Εγώ που δέν έπινα άλλο από ούτοκι και κοκτέιλ ψοφάω τώρα για ένα ποτηράκι ρετσίνα. Νά γυρίσομε όλόκληρη τη νύχτα στα στενά της δρομάκια—έμαθα ότι τώρα έπετράπη κι’ ή κυκλοφορία!— κι’ ύστερα ζαλισμένοι να πιάσομε την κιθάρα και να τραγουδήσομε κάτω απ’ τη φωτισμένη γρίλια εκείνης που αγαπούμε μια παλιά ‘Αθηναϊκή κανταδίτσα...»

‘Αρχισα να πιστεύω ότι ό φίλος δέν κορόιδευε...

‘Ακούστε και τη συνέχεια :

«...τί μάς πάνει, αλήθεια, όλους μας να φύγομε; Μόνο σάν άφήσει κανείς κάτι πολύτιμο καταλαβαίνει την αξία του. Είναι τόσο μακριά ή ‘Αθήνα μου. Τόσο μακριά! Κι’ έγώ τόσο μόνος άνάμεσα σ’ ανθρώπους ξένους.. Θά με πιάση όμως κάποιος πρωί ή τρέλλα και να γυρίσω πίσω μ’ ότι μπορώ... Και τότε στο ύπόχομαι: Θά μείνω άγρυπνος μέρες βδομάδες, μήνες...Νά κερδίσω τόν καιρό που έχασα... Τόν πολύτιμο καιρό που δέν έζησα στην ‘Αθήνα μου...»

‘Ο φουκαράς! ‘Ήταν αξιολύπητος!

Γ.ΩΡΓΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ

490 Τ. Δ.

Η ΑΛΗΘΙΝΗ ΛΥΤΡΩΣΙΣ

Β

Του στρ. ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ ΘΕΟΔΩΡΟΥ

Καθηγητού του Κολλεγίου Ἀθηνῶν

Ἀνάλογα ἡμποροῦμε νὰ ποῦμε καὶ γιὰ τὴν Τέχνη. Ἡ Τέχνη, αὐτὴ καθ' ἑαυτὴ, εἶναι ἀδιάφορη μπροστὰ στὸ δράμα τῆς ἐσωτερικῆς συγκρούσεως καὶ δασαρμονίας τοῦ ἀνθρώπου. Ἐκεῖνο, ποῦ τὴν κάνει νὰ παίρνῃ θετικὴ ἢ ἀρνητικὴ θέσι ἀπέναντι, στὸ δράμα αὐτό, εἶναι τὸ ποῖόν τοῦ κοσμοθεωρητικοῦ τῆς προσανατολισμοῦ καὶ πὸ συγκεκριμένα ἢ θετικὴ ἢ ἀρνητικὴ σχέσις καὶ συνάρτησίς τῆς πρὸς τὶς χριστιανικὲς ἀξίες καὶ τὰ χριστιανικὰ ἰδανικά. Ἄς πάρωμε γιὰ παράδειγμα τὴ Λογοτεχνία καὶ τὴ Μουσικὴ.

Στὰ χριστιανικὰ λογοτεχνικὰ καὶ μουσικὰ ἔργα θ' ἀντικρούσωμε διάχυτη ὅλη τὴ χαρὰ τῆς ψυχῆς τῶν δημιουργῶν τους. Μιὰ αἰσιοδοξία τὰ διακρίνει πέρα γιὰ πέρα. Ἄπ' ἄκρη σ' ἄκρη ἀντηχεῖ μέσα σ' αὐτὰ τὸ ἄσμα τῆς χαρᾶς, τῆς λυτρώσεως τῆς εἰρήνης, τῆς μακαριότητος. Ἔτοι κι' ἡ λογοτεχνία πάνω στα πράγματα μᾶς δείχνει πὼς ἡ θρησκεία τοῦ Χριστοῦ εἶναι κατ' ἐξοχὴν ἡ θρησκεία τῆς χαρᾶς, ποῦ φωτίζει καὶ χοροποιεῖ τοὺς ὀρίζοντας τῆς ψυχῆς. Ἡ χριστιανικὴ λογοτεχνία καὶ μουσικὴ εἶναι ἀληθινὰ τὸ ἀνάβρυσμα καὶ ἐξεπίλισμα τῆς χαρούμενης αὐτῆς ψυχικῆς διαθέσεως.

Τὸ ἀντίθετο παρατηρεῖται στὰ ἔργα, ποῦ δὲν ἔχουν χριστιανικὴ ἀνάτασι. Ὅχι θεία πνοή, μὰ ὕμνος στὴν «ἐλευθέρῃ ἠθικῇ» καὶ στὸ ἔνστικτο. Ἄρρωστα αἰσθήματα, ποῦ δὲν φωτίζονται ἀπὸ εὐαισθησία, ἀγνόητα κι' ὁμορφιά. Στριφογύρισμα μέσα σὲ ἰδέες κούφιας κι' ἀνώφελης. Ζωὴ ἀνεύθυνη καὶ χωρὶς συνέπεια. Ἀγωνία... Ζοφερὸς πεσομιμῶς κι' ἀπαισιοδοξία... «Κλαψοφαγούρα» (θὰ ἔλεγε ὁ Λασκαράτος)...

Ὁ πεσομιμῶς δὲ αὐτὸς δὲν ὑπάρχει μόνο στὴν ἐποχὴ τοῦ ρωμαντισμοῦ σὰν ἓνα ἐξωτερικὸ γνῶρισμα, ὅπως ὑποστήριξαν μερικοί, μὰ ὑπάρχει σ' ὅλες τὶς τεχνότητες καὶ σ' ὅλες τὶς καλλιτεχνικὲς μορφὲς καὶ σχολές στὰ μὴ χριστιανικὰ ἔργα. Ἔτοι θὰ τὸν βροῦμε ἐξ ἴσου καὶ στὴν ἐποχὴ τοῦ παρανασισμοῦ καὶ τοῦ συμβολισμοῦ μὲ τὴν μόνη διαφορὰ, πὼς εἶναι κάπως πὸ συγκρατημένους ὕστερ' ἀπ' τὰ κτυπήματα τῆς κριτικῆς. Στὰ τελευταῖα χρόνια χαρακτηριστικὸς εἶναι ὁ πεσομιμῶς τοῦ Καρυωτάκη καὶ τοῦ Καρυωτακισμοῦ ἐδῶ στὴν Ἑλλάδα, ποῦ τόσο ἀπέχει χρονικὰ ἀπ' τὴν ἐποχὴ τοῦ ρωμαντισμοῦ.

Ἄπ' τὰ ξένα ἔπειτα ἔργα ἄς θυμηθοῦμε τὸν «Φάουστ» τοῦ Γκαίτε. Βέβαια ὁ Γκαίτε δὲν εἶναι χριστιανὸς μὲ τὴν στενὴ ἔννοια τῆς λέξεως, μὰ τὰ ὠραιότερα κομμάτια τοῦ «Φάουστ» ἔχουν καθαρὰ χριστιανικὴ ἐμπνευσι. Ἡ ὕπεροχη προσκευὴ τῆς Μαργαρίτας μπροστὰ στὴ Mater dolorosa, στὴν πολυπικραμένη Παναγία· οἱ τύψεις τῆς συνειδήσεως τῆς στὴ λειτουργία τῆς Μητροπόλεως τὴν ὥρα, ποῦ ἀντηχεῖ τὸ ἀρμόνιο καὶ ψέλλει ὁ χορὸς· ἡ μετάνοιά τῆς μέσα στὴ φυλακὴ ὕστερ' ἀπ' τὶς τόσες ἀμφιταλαντεύσεις, ποῦ δημιουργοῦσε μέσα τῆς τὸ παρελθόν· ὁ ὀριστικὸς τῆς χωρισμοῦ ἀπ' τὴν ἀμαρτία μὲ τὴν ἀγωνιώδη τῆς προσευχῆς: «Πατέρα μου, δική σου! Λύτρωσέ με! Ὡ τῶν ἀγγέλων ἄγια πλήθη, κυκλώστε με, φυλάξτε με»—ὅλα αὐτὰ δείχνουν, πὼς ὅσα κομμάτια ἀντλοῦν ἀπ' τὶς δροσερὲς καὶ κρυστάλλινες πηγὲς ἐμπνεύσεως εἶναι ὠραία καὶ βρίσκουν εὐχάριστο ἀντίκτυπο στὴ ψυχὴ μας.

Βέβαια σὲ πολλὰ ἐξωχριστιανικὰ καλλιτεχνικὰ δημιουργήματα βρίσκομε συχνὰ εὐχάριστη καὶ χαρούμενη ἀτμόσφαιρα. Μὰ δὲν πρέπει νὰ ξεχνᾶμε πὼς κάθε τι ἐξωχριστιανικὸ δὲν εἶναι κατ' ἀνάγκη καὶ ἀντιχριστιανικὸ. Ἡ ψυχὴ εἶναι ἐκ φύσεως χριστιανικὴ (naturaliter christiana) καὶ διάφορες χριστιανικὲς ἀξίες ἐμπνέουν πολλές φορές ἔμμεσα ὄχι μόνο τὴν ἐξωχριστιανικὴ, μὰ κι' αὐτὴ τὴν ἀντιχριστιανικὴ σκέψι καὶ νοοτροπία. Ἄς πάρωμε γιὰ παράδειγμα τὸν «Πάροι-

φαλ» τοῦ Βάγνερ, τὸ κορύφωμα αὐτοῦ τοῦ μουσικοῦ λυρισμοῦ. Ὁ Βάγνερ ἔλαβε γενικὰ μᾶλλον ἀρνητικὴ θέσι ἀπέναντι στὴ χριστιανικὴ κοσμοθεωρία. Καὶ ὅμως στὰ πὸ χαρούμενα μέρη τοῦ «Πάροιφαλ» βλέπομε ὀλοφάνερη τὴ χριστιανικὴ σφραγίδα κι' ἐπίδρασι. Στὰ κομμάτια, ποῦ βασιλεύει ἡ βέβηλη κι' ἀμαρτωλὴ ζωὴ, ἡ ἀποξενωμένη ἀπὸ κάθε χριστιανικὴ πνοὴ καὶ τὴν ὁποία προσωποποιεῖ ὁ Κλίγκσορ καὶ τὸ δργανό του ἢ Κούντρυ, στὰ κομμάτια αὐτὰ βασιλεύει ἡ ἀπελπίσις, ὁ θρῆνος. Ἀντίθετα, ὅταν ὁ ἀγνὸς κι' ἀθῶος Πάροιφαλ, ὁ γεμάτος ἀγάπη κι' ἀπέραντη εὐσπλαγγνία, πλημμυρισμένος ἀπ' τὴ θεία χάρι, χαρίζῃ τὴ λύτρωσι στὴν Κούντρυ, ποῦ μετανοοῦσα ρίχεται στὰ πόδια του, τὰ περιχύνει μὲ πολύτιμα μῦρα καὶ τὰ σκουπίζει μὲ τὰ πλοῖσι μαλλιὰ τῆς καὶ ὅταν φέρῃ ὁ Πάροιφαλ τὸ μήνυμα τῆς χαρᾶς στοὺς ἰσπότες τοῦ Γκράαλ, στὸ ἱερὸ παλάτι, τότε ἡ ἀγαλλίασις τῆς σωτηρίας πλημμυρίζει τὰ στήθη μας. Ἄπ' τὰ ὕψη τοῦ θόλου τοῦ παλατιοῦ ἐπιφοιτᾷ μιὰ θεὰ περισσότερο καὶ πετᾷ γύρω στὸν ἀγνὸ Πάροιφαλ, ἐνῶ ἀπέραντοι ὕμνοι εὐχαριστίας, εἰρήνης καὶ χαρᾶς ἀνεβαίνουν στὸν οὐρανὸ. Εἶναι φανερὴ λοιπὸν ἡ χριστιανικὴ ἐπίδρασις στὰ ὠραία αὐτὰ κομμάτια.

Βέβαια καὶ μέσα σὲ χριστιανικὰ ἔργα μπορεῖ νὰ ὑπάρχη μιὰ λεπτὴ μελαγχολία· μελαγχολία, ποῦ γενγᾷ ἀπ' τὸ ἀνικανοποίητο πάνω στὴ γῆ καὶ ποῦ γενγᾷ τὴ νοσταλγία τοῦ ἀπείρου. Μὰ ἡ μελαγχολία αὐτὴ εἶναι συνδυασμένη μὲ χαρὰ, φωτίζεται ἀπ' τὴν ἐλπίδα, πλαισιώνεται ἀπ' τὴν παρηγορία κι' εἶναι μακρὰ ἀπὸ κάθε ἠθικὸ σκοτάδι καὶ παραστράτημα. Εἶναι ἡ ἀνησυχία κι' ἡ μελαγχολία, ποῦ ἐξεδήλωνε ὁ ἱερὸς Αὐγουστίνος, ὅταν ἔλεγε στὸ Σωτήρᾳ του: «Ὡ Κύριε, ἀνήσυχη εἶναι ἡ καρδιά μου ἕως ὅτου ἀναπαυθῆ σὲ Σένα». Στὰ ἔργα ὅμως, ποῦ εἶναι ἀποξενωμένα ἀπὸ κάθε χριστιανικὴ πνοὴ, δὲν ὑπάρχει μιὰ τέτοια—ἄς ποῦμε—χαρούμενη μελαγχολία, μὰ μιὰ ἀποπνικτικὴ καὶ μολυσμένη ἀτμόσφαιρα, ἕνας ζοφερὸς πεσομιμῶς. Στὸ βάθος τῆς φωληαίης ὁ πόνος.

Ὅταν βέβαια οἱ μὴ χριστιανοὶ λογοτέχνες καὶ μουσικοὶ, στρέφονται πρὸ τὰ ἔξω, στὴ φύσι, στὰ δένδρα, στὰ λουλουδία, στὰ πουλιά, ἔχουν τότε χαρούμενο τόνο καὶ λυρισμό. Εἶναι φυσικὸ τὸ ἀντίκρουμα τῆς ὠραίας Δημιουργίας νὰ φέρῃ ξεκούρασμα καὶ χαρούμενο σκίρτημα μέσα στὴν ψυχὴ. Ὡστόσο μόλις στραφοῦν στὸ ἐσωτερικὸ τους, ποῦ πάσχει γιὰτὶ δὲν ἔχει σχέσι μὲ τὸ Χριστὸ καὶ γι' αὐτὸ εἶναι γεμάτο ἀπὸ πληγές, τότε ξεσποῦν σὲ θρῆνους καὶ λυγμούς. Αὐτὸ ὅμως δὲν συμβαίνει στοὺς χριστιανοὺς λογοτέχνες καὶ μουσικοὺς. Ὅα τραγουδήσουν βέβαια κι' αὐτοὶ τὴν χαρὰ ποῦ χαρίζει ἡ θεὰ ἐνὸς λουλουδιοῦ ἢ ὁ φλοῖστος τῆς θάλασσας ἢ τὸ μουρμούρισμα τοῦ ρυακιοῦ. Μὰ κι' ὅταν πάλι ρίξουν τὸ βλέμμα τους στὰ φυλλοκάρδια τους, δὲν θὰ ξεσπάσουν τότε σὲ πένθιμες ἐλεγείες, μὰ θὰ ἔχουν πάλι νὰ τραγουδήσουν τὴν χαρὰ, ποῦ σκορπίζει μέσα τους ἡ ψυχικὴ λευθεριά, τὸ ἀντίκρουμα πνευματικῶν κρίνων καὶ λουλουδιῶν, τὸ μουρμούρισμα δροσερῶν ἐσωτερικῶν ρυακῶν κι' οἱ ἄῤυλες μελωδίες θεῶν ἀηδονιῶν, ποῦ ἀντηχοῦν στὸ πνευματικὸ βασιλεῖο τοῦ Χριστοῦ.

Ὡστε ἡ Τέχνη ἔχει λυτρωτικὰ στοιχεῖα μόνο ὅταν ἔχη σχέσι μὲ τὶς χριστιανικὲς ἀξίες. Ἐπειτα τὸ γεγονός ὅτι πλείστοι ἀπὸ τοὺς μύστες τῆς ἐξῆσαν μιὰ ζωὴ δυστυχισμένη καὶ βασανισμένη, εἶναι ἀρκετὴ ἀπόδειξις, γιὰ νὰ μᾶς πείσῃ ὅτι κι' ἡ Τέχνη, αὐτὴ καθ' ἑαυτὴ, δὲν μπορεῖ νὰ λυτρώσῃ τὸν ἄνθρωπον.

ΓΑΜΟΣ ΜΙΑ ΦΟΡΑ

ΑΠΟ ΤΙΣ "ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ,"

ΤΟΥ ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

Έπί τέλους παντρεύτηκε!

Άφου έσήκωσε τὸ χωριὸ στὸ ποδᾶρι μὲ τὰ γλέντια του, ἀφου δὲν ἄφησε γκαλντερίμι γιά γκαλντερίμι ἀτραγούδιτο, ἀφου ἔτοσάκισε ποτήρια :

Θά σπάσω κοῦπες,
γιά τὰ λόγια ποῦπες!...

Άφου ἔτοσάκισε, λέμε, ποτήρια καὶ ποτήρια, παντρεύτηκε. Παντρεύτηκε ὄχι «ἐκεῖ πού κύτταζε»—καὶ ποῦ δὲν ἐκύτταζε!—ἀλλὰ ἐκεῖ πού κανεῖς δὲν τὸ περίμενε. Στὸ ἀντίπερα χωριὸ τοῦ προξένεψαν ἕνα κοριτσάκι μικρὸ καὶ στρογγυλὸ καὶ πολὺ ξανθὸ, σὰν ξεπλυμένο. Καί, ἀφου εἶχε καὶ λίγα παραδάκια, τ' ἀποφάσισε κι' αὐτὸς.

«Έντοῦχνισε» ἀμέσως τὸ χωριὸ!

«—Ὁ Γεωργαλῆς παντρεύεται...».

«—Κί' ὄλος ὁ κόσμος χαιρέται... ἀπήντησαν ὁμοιοκαταληκτῶν ὁ Θύμης ὁ οἰνόσοφος. Καὶ ποιά παίρνει μὲ τὸ καλὸ;

—Τοῦ Μαστέλη (Δημοσθένη) τοῦ Σαπέρα τὸ κορίτσι, ἀπ' τὸ ἀπέναντι χωριὸ.

Καὶ ὁ Θύμης, ἀναλογιζόμενος ὅτι τόσο γλέντι καὶ τόσοσ χαλασμός κατέληξαν «σ' ἕνα τρυποκάρυδο», ἀπήντησε, κατεβάζοντας τὸ κεφάλι:

«—Πολὺς θόρυβος διὰ τὸ τίποτε!»

Αὐτὸς ἦταν τοῦ συνοικεοῦ ὁ χαρακτηρισμός μὲ τὸν ὅποιον συνηθῶνσε καὶ τὸ χωριὸ.

—Τὸ σήμερις κυρίεψ' οὐ παρᾶς! ἀντεῖπε καὶ ἡ Τσιβουλένη, σόρουσα τίς παντοῦφλες τῆς πρὸς τὴν ἀπέναντι αὐλήν, ὅπου συνεφώνησαν μαζί τῆς καὶ οἱ ἄλλες νοικοκυρές γιά νὰ παρηγορηθοῦνε ποῦ δὲν προτιμήθηκαν τὰ κορίτσια τους...

Ἡ «κοινὴ γνώμη» ὅμως δὲν ἐμπόδισε ν' ἀποφασισθῇ ὁ γάμος «τοῦ ταχυτίρου» καὶ νὰ ἐτοιμασθῇ καίτι τὴν ἄλλη Κυριακῇ, νὰ πάρουνε τὴ νύφη.

Μπήκαν στὸ πλοῖο, ὡς συμπεθέροι, ὄλοι οἱ παλαιοὶ τοῦ φίλοι, ὄλων τῶν γλεντιῶν του οἱ ἀκόλουθοι καὶ τῶν ἐρωτικῶν του ἐπιχειρήσεων οἱ βοηθοί.

Στὴν «Πέρα Πάντα» πάλι, τὸ χωριὸ περίμενε νὰ τοὺς ὑποδεχθῇ «ὅπως τὸ Γιδωχώρι ξέρει νὰ ὑποδέχεται».

Λίγοι οἱ κάτοικοι ἀλλὰ νοικοκυραῖοι. Μὲ τὸ κρασί τῆς «χρονικῆς», τὸ λάδι καὶ τὸ βούτυρο...

«Μιά ποῦ δίνουνε κορίτσι στὴ χώρα τῶν ἀπέναντι, θά τὸ δώσουν ὅπως πρέπει. "Ὁχι παίζουμε!».

Κ' ἐκτός τούτου, θά δείξουν δὰ καὶ τὴν ἀξάδα τους. Νὰ ἰδοῦμε ποῖος τοὺς βγαίνει στὸ κρασί, στὸ χορὸ καὶ στὸ τραγούδι!

Ἄθανατο θά μείνει τὸ κατόρθωμα τοῦ μακαρίτη τοῦ Μήτρου τοῦ Καραπάππα, ποῦ ἦπε μιά βαρέλα, ρουφώντας τη μὲ τὸ μαρκοῦτσι, σὰν νὰ ἦταν ναργιλές. Κι' ἅμα στὴ βαρέλα δὲν ἀπόμεινε οὔτε σταλαγματιά, σηκάθηκε καὶ εἶπε σ' ἐκείνον ποῦ ἐτοιχημάτισαν:

«—Πᾶμε, τώρα, νὰ σὲ κερᾶσω δυὸ κρασάκια!».

Μὰ καὶ τῆς πόλης τὰ παιδιά δὲν εἶτανε γι' ἀστεία:

«—Ἐπαιναν τὴ μισὴ ὀκὰ στὸ χέρι καὶ τὴν ἐστράγγιζαν, σὰν νάτανε λεμόνι, κ' ἐκάναν τὴν ὀκαδιάρικη κανάτα καὶ θερμαινότανε!...

—Ἄιντε ὀρέ καὶ νὰ σᾶς δοῦμε!...

Κοκορέτοια μοιραστῆκαν μὲ μαστίχες καὶ κρασιά. —Νὰ μᾶς ζήσουν!...Νὰ μᾶς ζήσουν!...

Ὁ Περγαμότος, ἕνας ἀπὸ τῆς νύφης τοὺς συμπεθέρους, μέθυσε: Γιά τοῦτο καὶ ὅταν, στὸ μυστήριό τοῦ γάμου πῆγε ν' ἀσπασθῇ τὴ νύφη καὶ τὸ γαμπρὸ... ἠσπάσθη κατὰ λάθος... τὴν νουνά, μιά νταρντάνα πρῶτης!

—Τόσο βαστάει στὸ πιότη! εἶπαν στοὺς ἀνθρώπους τοῦ χωριοῦ περίφρονητικά.

Οἱ συμπεθέροι ἀπὸ τὴ νύφη θυμώσαν.

—Πίσω τὴν ἔχ' ἡ ἀχλάδα τὴν οὐρά τς! ἔννοια σας!

Χορὸς καὶ γλέντι στὸ τραπέζι τετρακούβερτο.

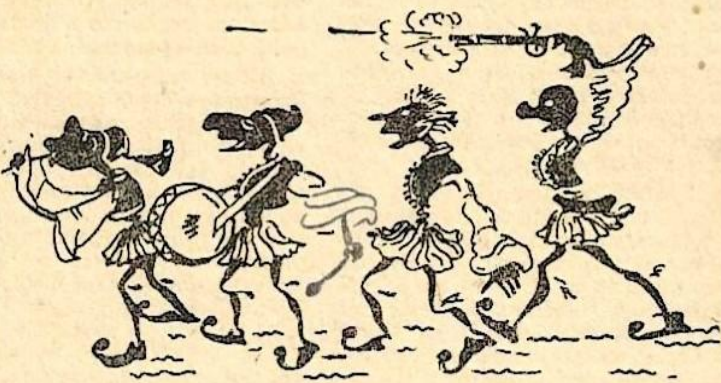
Χωριάτικο κρασί—Θεός!— σὲ προκαλοῦσε, κοκκινίζοντας σὰν μάγουλο παρθένας, τὸ ρουφοῦσε καὶ γένουσανα φιλιὰ σὲ χεῖλη κατακόκκινα.

Πρῶτος, ὁ Σεβνταλῆς ὁ Μιρεττός, «ἦγειρε» μίαν πρόποσιν:

«Τὸ παρὸν ποτηράκι
μὲ τὸ πολὺ και...ὀλίγον κρασάκι
τὸ πίνω εἰς ὑγίαν τῶν δύο νεονύμφων
ν' ἀσπρίσουν καὶ νὰ γεράσουν,
καὶ ν' ἀσπρομαλλιάσουν,

καὶ...σὺ, κυρὰ νουνά,
ὅπως ἔδραμες μὲ
[στέφανα
νὰ «δράμεις», καὶ
μὲ "ἔλαιον",!...».

«Ὅλοι τότε ἐσήκωσαν τὰ ποτήρια τους γεμάτα, εὐχόμενος, καὶ ὁ Σταῦρος ὁ «Γεώμηλος» ποῦ ἤξερε καὶ λίγα γράμματα καὶ ποῦ πάντα τὴν πατάτα τὴν ἔλεγε «γεώμηλο», γιά νὰ εἰπεῖ καὶ αὐτὸς κάτι τὸ νέο καὶ νὰ ἐκπλήξει τοὺς ἄλλους, μὲ

..Τὸν συνόδευσαν ὡς συμπεθέροι ὄλοι οἱ παλαιοὶ τοῦ φίλοι...

τίς ἑλληνικοῦρες του, ἐφώνασε:

—Νὰ ζήστε, σᾶς εὐχομαὶ καὶ καλὴν καλλιτεχνίαν!
(καλλιτεχνίαν ἤθελε νὰ πεῖ).

—Ἠὲχαριστοῦμεν! Ἠὲχαριστοῦμεν! ἀπήντησαν οἱ οὐζύγου, μὴ ἐνοήσαντες διόλου τὴν εὐχὴν.

Ἐπειτα ἐξελέγη τοῦ τραπεζιοῦ ὁ Πρόεδρος καὶ ἄρχισαν ν' ἀδειάζουν τὰ ποτήρια ἀπνευστί:

Τὸ ποτήρι τὸ γιομάτο
δόστου μιά νὰ πάει στὸν πάτο!

—Καὶ ποῖον νὰ εὔρω, κύριε Πρόεδρε;
—Τοῦν κύριον Πριόβολου;

Κ' ἐπειδὴ τοῦ ποτήρι ἔχει
πολὺν οὐλίγον κρασάκι
τοῦ πίνου εἰς ὑγίαν
τοῦ Πριουβόλ' τοῦ Νικολάη!

Ἦρθε καὶ ἡ σειρὰ τοῦ κύρ Πριόβολου νὰ εὐχηθῇ.

Σηκώθηκε, σοβαρὸς καὶ ἀκίνητος, σφογγίζων τὸν «μύσταξ», τοποθετῶν πλαγίως τὴν φουστανέλλαν διὰ νὰ μὴ τὸν ἐνοχλῇ καὶ στερεοῦμενος καλὰ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, σὰν νὰ ἐπρόκειτο νὰ ὀμιλεῖ ἐπὶ μακρῶν.

«Ὅλοι ἐσιώπησαν διὰ νὰ τὸν ἀκούσουν.

Παλαιὸς ὁ Πριόβολος δημογραμματεὺς, πρόσωπον

ἐκ τῶν σημανόντων ἐν τῷ τόπῳ, κομματάρχης δυνατός «καὶ μὲ τὸ ἔχει του», βεβαίως κάτι σοβαρὸν καὶ ὠραῖον ἤθελε νὰ ἐκφωνήσῃ!

Τὸ ἐνόησε αὐτὸ ὁ Πριόβολος καὶ ἄφισε νὰ προηγηθῇ σιγὴ μερικῶν δευτερολέπτων. Κ' ἔπειτα, σοβαρὸς-σοβαρὸς, πῆρε τὸ ποτήρι του, σιγά-σιγά, καὶ εἶπε:

— Προπίνου, κύριοι, εἰς ὑγείαν τοῦν δῦο ἰ δ ἰ ο - ν ὕ μ φ ο υ ν. Νὰ ζήσουν καὶ νὰ χιλιόσουν. Οἱ παντρι- μῆνοι οὐτ' ἐπιθυμοῦν κ' οἱ ἀνύπαντροι οὐδὲ ποθεῖ ἢ καρδοῦλα τς'. Εὐχουμι εἰς τοὺς νεουστηφθέντας εὐη- μεριαν κὶ καλὴν ο ἰ κ ο υ δ ο υ μ ἦ ν, νὰ ζήσ' οὐ σ ὕ - ζ υ ξ κὶ τὰ παιδιὰ κὶ στ' ἀ π ο υ δ ἔ λ ο ι π α !

Νέες ἀνακραυγὲς εὐχῶν ἐσκέπασαν τὸν λόγον τοῦ κυρίου Πριόβολου.

Ἀχινστός, στάζων λίπος κεκριμπαρένιο καὶ ἀπο- πνέων κνίσαν μεθυστικὴν, ἔφθασε καὶ ὁ ὀβελίας. Κανά- τες φουσκωμένες, σὰν γυναῖκες ἔγκυες, ἀνέβαιναν ἀφριστὲς ἀπὸ κρασάκι κόκκινο καὶ κατέβαιναν πάλι ἀδειανὲς στὸ ὑπόγειο.

Ἐχόρευαν, ἐπήδησαν, ἐτραγουδοῦσαν, ἀλείφτηκαν γιαούρτι, ἐρέκαζαν, ἐγέλα- σαν, αἰσχρολόγησαν.

Στὸ κραεῖ τ' ἀντίπαλα στρατόπεδα δειχθῆκανε ἰσό- παλα. Ἐπῆσαν καὶ τὰ δυὸ χωρὶς νὰ ὑποχωρήσουν. Οἱ μόν- νοι, ποῦ δὲν ἐμέθυσαν, ἦταν ἡ νύφη κ' ὁ γαμπρός! Ὅλο τὸ ἄλλο χωριὸ κυλιότανε κάτω ἀπὸ τὸ τραπέζι, μαζί μὲ γά- τες καὶ σκυλιὰ, ποῦ ἔγλυφαν τὰ κόκκαλα.

Ἐπαίρνε νὰ νυχτώσει πιά. Ἐνα ἀεράκι ἄρχισε νὰ φυσᾷ — ἀνατρίχιασεν ἡ θάλασσα καὶ ἔπαιζαν οἱ κορυφές τῶν δέν- δρων.

— Νὰ φεύγουμε! Νὰ φεύ- γουμε! φώναζε ὁ γαμπρός. Νύ- χτωςε πιά καὶ ἄρχισε τ' ἀπό- γειο!

— Νὰ φύγουμε, πρόσθεσε κ' ἡ νύφη.

Ἄλλὰ οἱ ἄλλοι ποῦ νὰ τοὺς ἀκούσουν!

— Βιάζεσαι, κυρά μου, τῆς ἐφώναξε ὁ Πριόβολος, σὰν νύ- φη ὅπου εἶσαι!...

Τέλος ἄρχισαν νὰ τοὺς μαζεύουνε μέσα στὸ καῖκι. Ὅσοι μποροῦσαν νὰ σταθοῦν στὰ πόδια τους, τρικλί- ζοντας, μπαρκάρισαν τοὺς ἄλλους τοὺς κουβάλησαν μέσα στὶς κουβέρτες, σὰν νὰ ἦσαν πεθαμένοι.

Ὁ γαμπρός, ὁ δυστυχῆς, τσακίστηκε ὡς νὰ τοὺς περιμαζέψει ὅλους. Τοὺς φορτωνότανε μὲ τὶς κουβέρ-

τες καὶ τοὺς ἔβαζε, τοὺς πρόσεχε μὴν πέσουν στὴ θά- λασσα καὶ προσπαθοῦσε νὰ χωρίσῃ τοὺς συμπεθέρους ἀπὸ τοὺς χωρικούς, μὴν πάρουνε κανένα κατὰ λάθος εἰς τὴν πόλι.

Βοηθοῦσε καὶ τὴ νύφη, ποῦ φρόντιζε γιὰ τὰ κατα- πλάσματα τῶν ἐκ τοῦ οἴνου ἀναισθητῶν:

— Μορέ γαμπρός εἶμαι ἐγὼ ἢ νοσοκόμος σήμερα! ἔλεγε μονολογώντας.

Τὸ θαλασσινὸ ἀεράκι τοὺς ἐξεζάλισε λίγο.

Ἄρχισαν τραγοῦδια καὶ φωνές ἢ ἔσπρωχναν τὸ πλοῖο ἀπὸ τὴν παραλία γιὰ νὰ φύγῃ.

— Τὸν γαμπρό! Τὸν γαμπρό! ἐφώναξαν ἀπ' ἔξω δυὸ τρεῖς γυναικοῦλες, χωριανές.

— Τὸν γαααααμπρό! ἀπήντησαν οἰνόφλυγες ἐκεῖνοι ποιὸν γαααααμπρό! Ἐμεῖς γιὰ νύφη ἤρθαμε, δὲν ἤρ- θαμε γιὰ γαμπρό εἰς τὸ χωριὸ σας!

Καὶ πράγματι εἶχε μείνει ἔξω ὁ γαμπρός!

Ἐνῶ χαιρετοῦσε καὶ φιλιόταν μὲ τοὺς χωρικούς, μάτς καὶ μούτς, τὸν ἐγκατέλειψαν οἱ ἄλλοι, στραβοὶ ἀπὸ τὸ μεθύσι τους, καὶ ξεκίνησαν.

Ἐτρεξε κάτω ταραγμένος ὁ γαμπρός.

— Μορέεεεε!

— Ἐ, ἔ, ἔ, ἔ, ἔ.

... Χίλια φιλιὰ στὶς ὄμορφες καὶ δυὸ στὶς μαυρομάτες!

Τραγοῦδια, φωνές, ξελαρυγγιάσματα, ἀκούοντο ἀπὸ τὸ «γαμήλιον» πλοῖάριον.

Μπάμ! Μπούμ! Δυὸ τρεῖς ἐτουφέκισαν.

— Καλορρίζικα!

Τὰ πανιά ἐκολπώθηκαν, τὸ πλοιαράκι ἔγειρε καὶ γλύστρησε ἐπάνω στὴ θάλασσα, ἐλαφρό, χαριτωμένο, ἐνῶ φωνές ἀκουγόταν καὶ χειρονομίες διεκρίνοντο ἀπ' τὸ χωριό.

— Μορέ, ἀφίσατ' ἔξω τὸ γαμπρό!

Οὔτε φωνή, οὔτε ἀκρόασις ἀπὸ τὸ καῖκι!

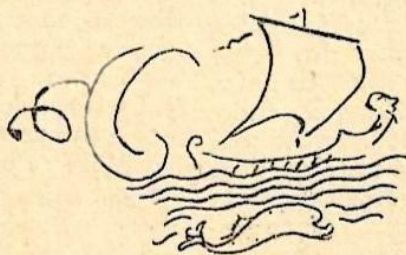
Οἱ συμπεθέροι ἐτραγουδοῦσαν καὶ οἱ φωνές τῶν χωρικῶν ἐπνίγοντο στὸ θόρυβο.

Αὐτοῦ ποῦ μπαίνει καὶ φιλιᾷ φυλάξου μὴ σὲ πιάσουν!

— Οὐρέ, ἀφίσατ' ὄξου τοὺν γαμπρό!

Ἀκίνητος, ὠχρός, μὲ σταυρωμένα χέρια ὁ γαμπρός στὴν παραλία, ἄφωνος στεκότανε, κυττάζοντας τὸ πλοιαράκι, ποῦ, λίγο-λίγο, μίκραινε καὶ ἔσβηνε στὸν ἐρχομὸ τοῦ σκοταδιοῦ... Ἐκύτταζε, ἐκύτταζε ἀμίλητος κ' ἔπειτα γύρισε σὲ κάτι γυναικοῦλες, ποῦ, βουβαμένες, τὸν ἐκύτταζαν καὶ ρώτησε, μὲ ἥσυχη φωνή, σὰν νὰ ρωτοῦσε μονάχα τὸν ἑαυτοῦ του:

— Μορ' ἐγὼ παντρεύτηκα δῶ πέρα σήμερα ἢ κάνας ἄλλος;...

Η Ειδιοτήμη με εὐλόγια...

Φ. Φ. Φαρνὸῦδου ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ ΤΟ ΟΝΕΙΡΟ ΤΟΥ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΗΚΕ...

13^{ον} Δημιουργούνται λοιπὸν ἀνωμαλίες στὴν κανονικὴ λειτουργία τοῦ εἰκονοσκοπίου, πού γίνονται προπαντὸς αἰτία νὰ παρουσιάζονται κηλίδες στὴν εἰκόνα πού βλέπουμε στὸ δέκτη.

Ἡ σκέψη τῶν τεχνικῶν ἦταν πῶς ν' ἀπαλλαγοῦν ἀπὸ τὰ δευτερεύοντα ἠλεκτρόνια ἢ, τουλάχιστο, νὰ μειώσουν τὴν ἐπίδρασή τους. Καί ἐπειδὴ ἡ γέννησή τους ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ὑψηλὴν ταχύτητα τῶν φωτοκαθόδων κι' ἀπὸ τὴν ταχύτητα πού ἔχουν τὰ ἠλεκτρόνια τῆς καθοδικῆς δέσμης, ὅταν πέφτουν ἐπάνω σ' αὐτές, ἀφοῦ δὲν μπορούσαν ν' ἀλλάξουν τὴν ὑψηλὴν ταχύτητα νὰ ἐλαττώσουν τὴν ταχύτητα τῶν ἠλεκτρονίων, μειώνοντας τὶς σχετικὲς ἀνοδικὲς τάσεις.

Ἀποτέλεσμα αὐτῶν τῶν σκέψεων εἶναι ὁ διάδοχος τοῦ εἰκονοσκοπίου, ὁ εἰκονολήπτης ὀρθοεικονοσκόπιος (Orthiconoscope).

Τὸ ὀρθοεικονοσκόπιο διαφέρει ἀπὸ τὸ εἰκονοσκόπιο μόνο κατὰ τὴν μείωση τῆς ταχύτητας τῶν ἠλεκτρονίων. Δουλεῦει μὲ ἀργὰ ἠλεκτρόνια. Ἡ καθοδικὴ δέσμη μὲ τὰ ἀργὰ ἠλεκτρόνια προσκρούει πάλι σ' ἓνα μωσαϊκὸ ἀπὸ φωτοκαθόδους, ἀλλὰ ἡ ταχύτητα τῶν ἠλεκτρονίων εἶναι τώρα πολὺ μικρὴ καὶ δὲν ἐλευθερώνονται δευτερεύοντα ἠλεκτρόνια.

Μὲ βάση τὶς παραπάνω σκέψεις δημιουργήθηκαν καὶ ἄλλοι εἰκονολήπτες (Isoscope) πού δουλεύουν μὲ ἀργὰ ἠλεκτρόνια.

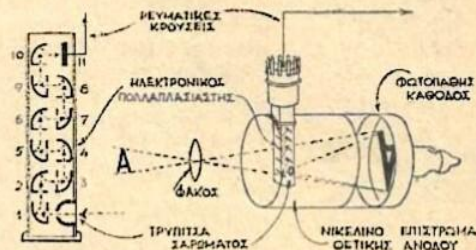
Ο ΕΙΚΟΝΟΑΝΑΛΥΤΗΣ FARNSWORTH

Στὸν εἰκονολήπτη αὐτὸν (σχ. 1) ἡ εἰκόνα προβάλλεται ἐπάνω σὲ μιὰ φωτοκάθοδο. Ὁ ἀριθμὸς τῶν φωτοηλεκτρονίων, πού βγαίνουν μὲ μορφή ἠλεκτρονικῶν ἀκτίνων ἀπὸ τὰ διάφορα τμήματα τῆς φωτοκαθόδου, εἶναι ἀνάλογος μὲ τὴν φωτεινότητα τῶν σημείων τῆς εἰκόνας πού προβάλλονται σ' αὐτὰ τὰ τμήματα.

Φαντασθῆτε, τώρα, πῶς ἐπάνω σ' ἓνα μονωτικὸ ραβδάκι ἔχουμε μιὰ μεταλλικὴν πλακίτσα. Στὴν πλακίτσα συνδέουμε τὸ θετικὸ πόλο μιᾶς ἠλεκτρικῆς πηγῆς. Τὸν ἀρνητικὸ πόλο τῆς ἴδιας πηγῆς τὸν συνδέουμε μὲ τὴν φωτοκάθοδο. Ἔτσι μεταξὺ τῆς θετικῆς πλακίτσας καὶ τῆς ἀρνητικῆς φωτοκαθόδου ὑπάρχει μιὰ τάση. Παίρνουμε τώρα τὸ ραβδάκι καὶ τὸ περιφέρουμε μπροστὰ στὴν φωτοκάθοδο καὶ μὲ τρόπο ὥστε ἡ πλακίτσα νὰ δεῖ τὴν εἰκόνα σημείο πρὸς σημείο καὶ γραμμὴ πρὸς γραμμὴ, μ' ἄλλα λόγια, νὰ σαρώσῃ ὅλη τὴν εἰκόνα.

Τὰ φωτοηλεκτρόνια τότε, πού βγαίνουν ἀπὸ κάθε σημεῖο τῆς εἰκόνας, θὰ κατευθύνονται πρὸς τὴν πλακίτσα, μόλις ἡ πλακίτσα βρεθῆι μπροστὰ σ' αὐτὸ τὸ σημεῖο. Κι' ἐπειδὴ ὁ ἀριθμὸς τῶν φωτοηλεκτρονίων, πού ἀναβρῦζουν ἀπὸ τὰ διάφορα σημεῖα, εἶναι διαφορετικὸς καὶ ἀνάλογος μὲ τὴν φωτεινότητα τῶν τμημάτων τῆς εἰκόνας πού προβάλλονται σ' αὐτὰ τὰ σημεῖα τῆς φωτοκαθόδου, εἶναι ἐπόμενο πῶς καὶ ἡ πλακίτσα θὰ δέχεται, περνώντας μπρὸς ἀπὸ τὰ σημεῖα αὐτά, ἄλλοτε λίγα, ἄλλοτε πολλὰ καὶ ἄλλοτε περισσότερα φωτοηλεκτρόνια. Ἀνάλογες, ἄρα, θὰ εἶναι καὶ οἱ ρευματικὲς κρούσεις πού θὰ δεχθῆι τὸ κύκλωμά της.

Ἡ μέθοδος σαρώματος τῆς εἰκόνας, πού περιγράψαμε πρὸ πάντων, παρουσιάζει τὸ σπουδαῖο μειονέκτημα τῆς ἀδράνειας, γιατί, ὅπως ἀντιλαμβάνεστε, καὶ μὲ μὴχάνημα ἀκόμη νὰ περιφέρουμε τὴν πλακίτσα μπρὸς στὴν φωτοκάθοδο, ἡ ταχύτητα τοῦ σαρώματος δὲν μπόρει νὰ φτάσῃ τὴν τιμὴ πού θέλουμε γιὰ νὰ πετύ-

Σχῆμα 1.

χομε τὸ ταχύτατο σάρωμα τῆς εἰκόνας. Εἶναι προτιμώτερο λοιπὸν νὰ ἐνεργήσουμε ἀντιστρόφως. Δηλαδή, νὰ κρατήσουμε ἀκίνητη τὴν πλακίτσα καὶ νὰ περάσουμε ἀπὸ πάνω της τὴ δέσμη τῶν ἀκτίνων τῶν φωτοηλεκτρονίων τῆς φωτοκαθόδου, ἀκτίνια πρὸς ἀκτίνια. Τὸ πέρασμα τῆς δέσμης τὸ ἀναλαμβάνει ἓνα ἠλεκτρομαγνητικὸ σύστημα ἐκτροπῆς. Ἡ δέσμη συγκεντρώνεται πρῶτα μ' ἓνα ἠλεκτρομαγνητικὸ φακὸ σ' ἓνα μικρὸ χῶρο καὶ ἐκτρέπεται ὀριζόντια καὶ κατακόρυφα, ὥστε ὅλες οἱ φωτοηλεκτρονικὲς ἀκτίνες τῆς νὰ προβληθοῦν ἐπάνω στὴν πλακίτσα, ἢ μιὰ ὕστερα ἀπὸ τὴν ἄλλη.

Ἐπειτα ἀπὸ τὰ προκαταρκτικὰ αὐτὰ μπορούμε νὰ καταλάβουμε πῶς λειτουργεῖ καὶ ὁ εἰκονοαναλυτὴς τοῦ Farnsworth. Παρακολουθήστε τὸ σχ. 1.

Στὸ ἐσωτερικὸ τοῦ εἰκονοαναλυτῆ καὶ πρὸς τὴν περιφέρειαν τῆς κυκλικῆς ἐμπρόσθιας πλευρᾶς του στερεώνεται ἓνα κοίλο μεταλλικὸ πρίσμα τετραγωνικῆς τομῆς, πού ἔχει μιὰ τετράγωνη τρυπίτσα (0,005×0,005 Ἴντσες) στὸ κάτω μέρος τῆς πλευρᾶς πού βλέπει τὴν φωτοκάθοδο. Στὸ βάθος τῆς τρυπίτσας βρίσκεται μιὰ πλακίτσα, πού εἶναι ἡ πρώτη ἀπὸ τὶς ἔνδεκα

παρόμοιες πλακίτσες που έχει μέσα του το κοίλο μεταλλικό πρίσμα (βλέπε έπεξηγηματικό σχέδιο άριστερά στο σχ. 1). Οι ένδεκα πλακίτσες είναι άπομονωμένες ήλεκτρικά από το πρίσμα και ή τελευταία τους (ή με άριθ. 11) συνδέεται με μία αντίσταση R, όπως άκριβώς γίνεται και στο εικονοσκόπιο. Η αντίσταση αυτή δέ σχεδιάστηκε στο σχήμα.

Η έσωτερική έπιφάνεια του εικονοαναλυτή είναι κατά τό μεγαλύτερο της μέρος σκεπασμένη μ' ένα λεπτότατο νικέλινο στρώμα. Αυτό τό στρώμα, τό πρίσμα και οι πλακίτσες έχουν άρισμένες, αλλά διαφορετικές θετικές τάσεις σχετικά με τη φωτοκάθοδο. Έτσι έχουμε τρεις άνόδους, από τις όποιες χαρακτηρίζουμε ως κύρια άνοδο τό σύστημα των ένδεκα πλακίων, ένω τις άλλες δύο τις θεωρούμε βοηθητικές.

Κατά μήκος όλης της έξωτερικής περιφέρειας αυτού του κυλινδρικού μηχανήματος τυλίγουν ένα πηνίο στο όποιο διαβιβάζουν ήλεκτρικό ρεύμα. Όπως είδαμε και προηγούμενα τό ρεύμα που διαρρέει τους άγωγούς γεννάει γύρω άπ' αυτούς μαγνητικό πεδίο. Στο έσωτερικό λοιπόν του εικονοαναλυτή σχηματίζεται ένα πεδίο που άναγκάζει τά φωτοηλεκτρόνια, τά έλευθερούμενα από τά σημεία της καθόδου έπειδή προβάλλεται σ' αυτά ή φωτεινή εικόνα, νά συγκλίνουν σέ μία κάπως συγκεντρωμένη δέσμη. Η δέσμη αυτή μπορεί νά παραβληθ ή με μία δέσμη από κλωστές διαφορετικού πάχους, που ξεκινούν από τά διάφορα σημεία της καθόδου και καταλήγουν στο χώρο γύρω από την τρυπίτσα και σέ έπιφάνεια που ή τομή της είναι πολύ μικρότερη από την τομή της έπιφάνειας της καθόδου. Σχηματίζεται δηλαδή σά μία κόλουρος τετραγωνική πυραμίδα με τη βάση της στη φωτοκάθοδο. Τό πάχος κάθε κλωστής άντιστοιχεί με τόν άριθμό των φωτοηλεκτρονίων που ξεκινούν από τό κάθε σημείο της φωτοκαθόδου.

Όλόκληρο τό παραπάνω σύστημα του εικονοαναλυτή συμπληρώνεται και μ' ένα ήλεκτρομαγνητικό σύστημα όριζόντιας και κατακόρυφης έκτροπής.

Και τό σύστημα συγκεντρώσεως των φωτοηλεκτρονίων σέ δέσμη και τό σύστημα της έκτροπής, δέ σχεδιάστηκαν στο σχήμα για νά φαν ή καθαρότερο.

Έφαρμόζοντας τώρα τό σύστημα της όριζόντιας και κατακόρυφης έκτροπής άνάλογες τάσεις, άναγκάζουμε τη συγκεντρωμένη ήλεκτρονική δέσμη νά περάση έπάνω από την τρυπίτσα σημείο πρός σημείο και γραμμή πρός γραμμή. Στο βάθος όμως της τρυπίτσας καιροφυλακτεί ή πρώτη πλάκα της κύριας άνόδου. Αυτή άπορροφά άυτοστιγμεί τις άκτίνες των ήλεκτρονίων που περνούν, μία-μία, μπρός από την τρυπίτσα.

Η ένταση κάθε ρευματικής κρούσεως, που θά δεχθ ή ή πρώτη αυτή πλάκα από τό πέρασμα κάθε ήλεκτρονικής άκτίνας μέσα από την τρυπίτσα, είναι άνάλογη με την ένταση (δηλαδή με τόν άριθμό των φωτοηλεκτρονίων) της

άκτίνας αυτής. Έτσι, όλόκληρη ή προβαλλόμενη στη φωτοπαθ ή κάθοδο εικόνα περνά με μορφή ήλεκτρονικής «κλωστής» από την τρυπίτσα για νά πάη στην πρώτη πλάκα. Δηλαδή, ούτε λίγο ούτε πολύ : «ό κάμιλος διά τρυμαλιάς ραφίδος». Μήπως τάχα δέ θά μπορούσαμε νά περάσουμε και όλόκληρο παλαμάρι, από την τρυπά μιās βελόνας, άν είχαμε την ύπομονή νά ξεφτίσουμε τό παλαμάρι και νά περάσουμε από την τρυπά όλους τους σπάγγους που τό άποτελούν, τόν ένα κατόπι από τόν άλλο; Μετά τό πέρασμα από ήτην τρυπά θά μπορούσαμε πάλι νά μαζέψουμε τους σπάγγους και νά ξανακάνουμε τό παλαμάρι.

Τό εικονοσκόπιο του Zworykin και τό όρθεικονοσκόπιο άποθηκεύουν πρώτα με μορφή ήλεκτρική την εικόνα που προβάλλεται έπάνω στο μωσαϊκό και έπειτα έρχεται ή καθοδική δέσμη νά έκφορτίση, έναν πρός ένα, τους πυκνωτές του μωσαϊκού. Μία τέτοια άποθήκευση αύξάνει την άπόδοση κάθε εικονολήπτη.

Στόν εικονοαναλυτή του Farnsworth ή εικόνα δέν άποθηκεύεται, όπως βλέπουμε, στη φωτοπαθ ή κάθοδο, άλλ' άπλώς έλευθερώνει άπ' αυτήν τά φωτοηλεκτόνια, που άμέσως κατευθύνονται μέσα από την τρυπίτσα στην πρώτη πλάκίτσα της κύριας άνόδου.

Τό πλεονέκτημα λοιπόν της άποθηκεύσεως της εικόνας λείπει από τό σύστημα Farnsworth.

Άντί γι' αυτό, όμως, ό εικονοαναλυτής Farnsworth παρουσιάζει κάτι άλλο, που είναι και τό κύριο χαρακτηριστικό του και που χάρη σ' αυτό υπερέχει από τό εικονοσκόπιο και τό όρθεικονοσκόπιο.

Έκείνο λοιπόν που είναι τό σπουδαιότερο στόν εικονοαναλυτή Farnsworth, δέν είναι τό σύστημα που άκολουθεί στην άνάλυση της εικόνας, αλλά ό πολλαπλασιασμός των ήλεκτρονίων, που πετυχαίνει, παράγοντας δευτερεύοντα ήλεκτρόνια.

Η κύρια άνοδος δέν είναι, όπως είδαμε, άπλη, άλλ' άποτελείται από όλόκληρο σύστημα από ένδεκα πλακίτσες που είναι βαλμένες κατά βαθμίδες (βλέπε άριστερό τμήμα Σχ. 1). Τό σύστημα αυτό άποτελεί «πολλαπλασιαστή δευτερευόντων ήλεκτρονίων» και έργάζεται κατά τόν έξης τρόπο :

Κάθε φωτοηλεκτρόνιο που, περνώντας από την τρυπίτσα, χτυπά στην πρώτη βαθμίδα (πρώτη πλάκα) έλευθερώνει άπ' αυτήν δευτερεύοντα ήλεκτρόνια. Αυτά τά ήλεκτρόνια χτυπούν στη δεύτερη βαθμίδα και έλευθερώνουν άλλα δευτερεύοντα ήλεκτρόνια, που θά χτυπήσουν στην τρίτη βαθμίδα για νά έλευθερώσουν νέα, και έτσι ή έλευθέρωση νέων ήλεκτρονίων έξακολουθεί ως την ένδέκατη βαθμίδα. Υπολογίζεται πώς τό κάθε ήλεκτρόνιο έλευθερώνει από την πρώτη βαθμίδα τέσσερα δευτερεύοντα ήλεκτρόνια και γίνεται αίτία νά έλευθερωθούν τελικά από τις ένδεκα βαθμίδες 4.000.000 περίπου ήλεκτρόνια.

(Η συνέχεια στο έπόμενο)

**Η ΖΩΗ ΜΑΣ ΕΙΝΑΙ
ΘΕΑΤΡΟ**

**ΑΠ' ΤΟ
ΤΗΛΕΦΩΝΟ**

ΕΚΕΙΝΗ: Έμπρός!
ΕΚΕΙΝΟΣ: Καλημέ-
ρα σας, δεσποινίς...
ΕΚΕΙΝΗ: Ποιά δε-
σποινίδα, ζητάτε;

ΕΚΕΙΝΟΣ: Έσας.
ΕΚΕΙΝΗ: Κάματε λάθος.
ΕΚΕΙΝΟΣ: Όχι, έσας ζητούσα.
ΕΚΕΙΝΗ: Δηλαδή, Δέν σας κατα-
λαβαίνα, κύριε.

ΕΚΕΙΝΟΣ: Άκούστε και θά μέ
καταλάβετε. Δέν ειχα δουλειά σή-
μερα τό πρωί και...

ΕΚΕΙΝΗ: ...βρήκατε έμένα: Λάθος,
ΕΚΕΙΝΟΣ: Μέ συχωρείτε. Δέν
είθελα νά πώ αυτό.

ΕΚΕΙΝΗ: Τί θέλατε νά πήτε.
ΕΚΕΙΝΟΣ: Νά γνωριστούμε. Έγώ
λέγομαι Μάκης.

ΕΚΕΙΝΗ: Χαίρω πολύ. Δέν μ' έν-
διαφέρει.

ΕΚΕΙΝΟΣ: Ένδιαφέρομαι όμως
έγώ. Πώς λέγεσθε σείς;

ΕΚΕΙΝΗ: Ρίκα.
ΕΚΕΙΝΟΣ: Όραίο όνομα. Μου θυ-
μίζει τό χωριό μου.

ΕΚΕΙΝΗ: Είσαστε χωριάτης;
ΕΚΕΙΝΟΣ: Ναι, γεννήθηκα σέ χω-
ριό, αλλά κάθουμαι στήν Άθήνα.

ΕΚΕΙΝΗ: Έχετε ακόμα χωριάτι-
κους τρόπους.

ΕΚΕΙΝΟΣ: Και ποιοι είναι οι τρό-
ποι τής πρωτεύουσας;

ΕΚΕΙΝΗ: (Κλείνει τό τηλέφωνο).
ΕΚΕΙΝΟΣ (πεισιωμένος ξαναπαίρ-
νει τόν ίδιον αριθμό).

ΕΚΕΙΝΗ: Έμπρός.
ΕΚΕΙΝΟΣ: Γειά σου Ρίκα.

ΕΚΕΙΝΗ: Πάλι έσείς;
ΕΚΕΙΝΟΣ: Ναι. Δέν είπατε ποιοι
είναι οι τρόποι τής πρωτεύουσας.

ΕΚΕΙΝΗ: Έπρεπενά τό καταλάβετε.
ΕΚΕΙΝΟΣ: Σείς μέ καταλάβετε;

ΕΚΕΙΝΗ: Ναι! Άμέσως.
ΕΚΕΙΝΟΣ: Όραία. Τότε νά γνω-
ριστούμε καλύτερα.

ΕΚΕΙΝΗ: Έχετε δουλειά τόπόγεμα;
ΕΚΕΙΝΟΣ: Όχι.

ΕΚΕΙΝΗ: Τότε νά πάτε στό σι-
νεμά νά περάσετε τήν ώρα σας.

ΕΚΕΙΝΟΣ: Πάμε μαζύ αν δέν
έχετε κι' έσεις δουλειά;

ΕΚΕΙΝΗ: Σύμφωνοι.
ΕΚΕΙΝΟΣ: Στο «Παλλάς» στάς 6.
Θά κρατώ μία γαρδένια.

ΕΚΕΙΝΗ: Σύμφωνοι. Στίς 6. (Κλεί-
νει τό τηλέφωνο).

Έκείνος κάνει βόλτες στίς 6 έξω
άπό τό «Παλλάς». Σε λίγο τόν πλη-
σιάζει από πίσω ή πεθερά του και
πριν τό καταλάβει καλά-καλά παίρ-
νει άπ' τά χέρια του τή γαρδένια.

ΕΚΕΙΝΗ: Όστε έσύ μου τηλεφω-
νούσας, ήλίθιε;

ΕΚΕΙΝΟΣ φεύγει κι' ακόμα φεύγει.
ΤΟ ΣΥΡΜΑ

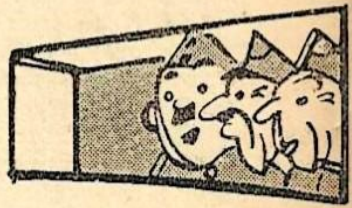
**ΒΙΖΑ
ΓΕΛ**

Η ΜΟΥΣΑ

Πρωινή μουσική από δίσκους

Σήμερα σάν εξόπνησα πριν κί-
κ' ένώ εις τήν γνωστή... Καλλί-
Γιά νά γλυστρήσω άπ' τή γρα-
Τραβεί στό μισσοκόταδο στό
Κι' άρχίζει τή γυμναστική πού
Γιατί μ' αύτη στή θέση τής τή
Πού τή στραβώσανε χωρίς νά
Πώς τά πετρομαζώματα μάς
Ήρθε και μ' έπισκέφτηκε τής
Καθώς ψηλά τόν ουράνν περι-
- «Τί κάνεις βρέ κοπανατζή»
- «Τό ξέρω» λέω «Μούσα μου
»Πώς θάβρω μία διέξοδο νά β-
»Γιατί δε βρίσκω πρόφραση στό
»Κι' αν πάω στό μαθηματά
»Στά σιγουρα άπ' τό λογαγόν
»Γιατί είμαι και τεμπελχανός
- «Έ τότε μία πού σ' έκλεισαν
»Πάρε ένα κίτρινο χαρτί και γ-
- «Όραία ένασχόληση μου πρέ-
»Μά όμως πές μου Μούσα μου
- «Θέμα δέν έχεις και γι' αύτό
»Γιά κούταξε καλά τό ΚΕΔ
»Γιατί νά ξέρεις φίλε μου θάν
»Μέσα έδω νά λές πώς ζεις κα-
»Κι' όποιος σ' άκούσει θ' άπορ-
»Γιατί είναι τό Κέντρο άστείρε-
»Γράψε για τόν άσκητικό τό ν-
»Τόν τσίρο τόν Κεπενεκλή πού

Δίκτυον κατασκοπείας

ΓΑΜΙΝΕΣ ΕΛΟΙΣ

Ο ΤΥΠΟΣ ΜΑΣ

ΠΑΡΑΝΟΗΣΗ

«Ο λοχαγός κύτταξε γύρω του και μη βρίσκοντας άλλον προχειρότερο φώναξε τὸ Γιαννάκη».

— «Έλα δὸ!»
— Διατάξτε!
— Νὰ πᾶς ἄμέσως στὸ λόχο μας στὸ ἔξι κτίριο καὶ νὰ μοῦ φέρεις «ένα Γιαννόπουλο».

— Μάλιστα κύριε λοχαγέ!

Κανὸν κὴ μεταβολὴ καὶ δρόμο. Πού στὸ διάβολο νὰ βρῆ τώρα αὐτὸ τὸ Γιαννόπουλο. Καὶ ἔχασε τουλάχιστον νὰ ρωτήσῃ καὶ... τὸ μικρὸ του ὄνομα. Ἄκουε ἐκεῖ «ένα Γιαννόπουλο»! Λέε καὶ ὑπάρχει ἕνας μόνον μαῦρος γάιδαρος στὸν κόσμο. Καὶ θυμωμένος τράβηξε γιὰ τὸ ἔξι κτίριο.

— Εἶναι ἐδῶ ὁ Γιαννόπουλος; ρώτησε τὸ θαλαμοφύλακα.

— Δὲν ἔχομε ἐδῶ κανένα Γιαννόπουλο, τοῦ ἀπάντησε. Ὑπάρχει ὁμοίως στὸν τρίτο λόχο, στὸ τέσσερα κτίριο.

Ἐλεινολογώντας τὴν τύχη του τράβηξε ὁ Γιαννάκης γιὰ τὸ «τέσσερα» — ἐκεῖ βρισκόταν ὁ λόχος —, μῆτρησε τὰ σκαλιά — ὀδύοντα τέσσερατὰ ἔβγαλε — καὶ ζήτησε τὸ Γιαννόπουλο.

— Στὸν ἐπιλοχία, στὸ πέντε κτίριο! Εἶταν ἡ ἀπάντησις. Τὸν εἰδοποίησαν πὼς ἔχει γράμμα καὶ πᾶει νὰ τὸ πάρει.

Βλαστήμησε ἔνδομῳχος, τὰ ταχυδρομεῖα, τοὺς ἀνθρώπους πὺ κολλᾶνε τὰ γραμματόσημα, μὲ τὴ γλώσσα καὶ τίς ταχυδρομικὲς περιστερὲς καὶ ξανακατέβηκε τίς σκάλες. Δρόμο γιὰ τὸ κτίριο «πέντε» τώρα. Καὶ νὰ μὴν ὑπάρχει καὶ κανένα τράμι! Σὲ μιὰ στιγμὴ σκέφθηκε νὰ περιμένει στὴ στάση ἀλλὰ κατόπιν συνῆλθε.

«Ποιά στάσις βρέ ἀδερφέ!» εἶπε μὲ τὸ νοῦ του. «Τράβηξε μὲ τὰ πόδια καὶ σε δέκα λεπτά εἶσαι ἐκεῖ!»

— Ἐδῶ εἶναι ὁ Γιαννόπουλος;

— Μόλις κατέβηκε. Νὰ τὸν προφτάσεις στὶς σκάλες.

Μὲ τὴ γλώσσα ἔξω τὸν ἔφθασε.

— Ἐσο εἶσαι ὁ Γιαννόπουλος; Ἐλα σὲ θέλει ὁ Λοχαγός!

— Ποιὸς λοχαγός. Πρό ὀλίγου μὲ εἶδε καὶ δὲν μοῦ εἶπε τίποτε.

— Μωρὲ ἔλα σοῦ λέω!

— Κύριε λοχαγέ τὸν βρήκα τὸν Γιαννόπουλο! Εἶναι ἀπέξω καὶ περιμένει. Νὰ τοῦ πῶ νὰ περάσει μέσα;

— Τί ἔκανε λέει; ...

Ἄκουσε τὸν λοχαγὸν.

«Τὴν πάτησα πάλι τὴν πεπονοφλουδα» σκέφτηκε.

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ χτύπησε ἡ πόρτα.

— Στρατιώτης Γιαννόπουλος Χαράλαμπος...

Ὁ Γιαννάκης ποτὲ τοῦ δὲν ἔμαθε γιὰ τὸ λοχαγὸς του λιγοθύμησε μάλιστα εἶδε τὸ «Γιαννόπουλο» πὺ τοῦχε φέρει.

Στρατ. ΑΝΔΡ. ΒΕΝΤΟΥΡΑΤΟΣ

Η ΜΟΥΣΑ ΣΤΟ Κ.Ε.Δ.

Ἐβόνησα πρὶν κίρκας ξημερώσει
ν γνωστὴ... Καλλιπῆ εἶχα τρυπώσει
ρῆσῳ ἀπ' τὴ γραμμὴ πὺ πρὶν χαράζει ἡ μέρα
μισοσκοτάδο στὸν καθαρὸ ἀέρα
γυμναστικὴ πὺ μᾶς ἔχουν καμπουριάσει
στὴ θέση τῆς τῆ μέσῃ μας θὰ βάλλουν
ώσῳς χωρὶς νὰ ἔχουν λογαριάσει
μαζῶματα μᾶς ἔχουν καμπουριάσει
ἐπισκέφτηκε τῆς ἔμπνευσης ἡ Μοῦσα
τὸν οὐρανὸ περίλοπος κυττοῦσα.
βρέ κοπανατζή» μὸ λέει ἀγριεμένη
οὐ ὁ καιρὸς περνᾷ καὶ δὲ σὲ περιμένει;»
λέω «Μοῦσα μου μὰ σπάω τὸ κεφάλι μου
μὰ διέξοδο νὰ βρῶ ἀπὸ τὸ χάλι μου
πὺ πρόφασις στὸν ἱατρὸ νὰ πᾶω
στὸ μαθήματα πὺ τόσο τ' ἀγαπάω
ἀπ' τὸ λοχαγὸ μὰ τεσσαρίτσα θᾶξω
καὶ τεμπελανᾶς καὶ κούτσουρο μονάχο.»
ἀ πὺ σ' ἔκλεισαν σ' αὐτοὺς τοὺς μανδρωτοίχους
τρινο χαρτὶ καὶ γράψε δυὸ - τρεῖς στίχους.»
ισχόλησι μὸ πρότεινε τὸ ξέρω
μου Μοῦσα μου τὸ θέμα πὺ θὰ εὔρω;»
ἔχεις καὶ γι' αὐτὸ εἶσαι συλλογισμένος;
καλὰ τὸ ΚΕΔ καὶ θάβρεις ὀρισμένως
εἰς φίλε μου θᾶναι μεγάλο φέμμα
ἀ λέε πὺς ζεῖς καὶ νὰ μὴν ἔχει θέμα.
ἀκούσει θ' ἀπορᾷ καὶ δὲν θὰ σὲ πιστεύσει
ὁ Κέντρο ἀστεῖρευτὴ πηγὴ νὰ σὲ ἐμπνεύσει.
ὄν ἀσκητικὸ τὸ ντόπιό μας τὸ Γκάντι
ὄν Κεπενεκλή πὺ ζεῖ μὲ τὸ ντι—ντι—ντι...»
Στρ. ΑΝΤ. ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

— Ἐσο δὲν θ' ἀνοίξεις καμμιά φορὰ τὸ βιβλίο;

— Κύρ λοχαγέ τὸχῳ ἀνοιχτὸ στὸ θάλαμο

— Στρατιώτης Παλαβιτοῖνης Νέστωρ τοῦ Γεώργη καὶ τῆς Γαρουφαλίας λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ζητήσω τὴν χεῖρα τῆς κόρης σας.

Στρατ. ΑΝΔΡ. ΒΕΝΤΟΥΡΑΤΟΣ

Ο ΧΕΙΡΙΣΤΗΣ

Είναι ο «άριστοκράτης» τών Διαβιβάσεων. Περιποιείται εξαιρετικά τόν εαυτό του. Θά τόν δῆτε πάντα γυαλισμένο και σιδερωμένο. Τήν τσάμηση τού πανταλονιού του τή διατηρεῖ βάζοντάς το κάτω ἀπό τὸ στρώμα του. Ἄλλοτε ἤτο ὁ τακτικός πελάτης τῆς στήλης τών εφημερίδων «Ζητεῖται ἀλληλογραφία με δεσποινίδας». Τώρα αὐτὸ ἔχει ἀπαγορευθῆ πρός μεγάλην του λύτην!... Εἶναι ὀλίγον ὑπερηφανος και ἐγωϊστής. Αὐτὸ οφείλεται στήν εἰδικότητα πού ἔχει και στὸ ἀνώτερο γραμματικὸ ἐπίπεδο σχετικὰ με τοὺς ἄλλους συναδέλφους του. Τήν «ὑπεροχὴ» αὐτῆ κυττάζει νάτῃ διατηρήσῃ «πάση θυσίᾳ» και με κάθε τρόπο!...

Διακρίνεται γιὰ τὴν τάξιν του. Τὸ μολύβι του εἶναι πάντα καλοξυμένο και ἡ σβηστήρα του δίπλα στὰ ἔντυπα σημάτων. Εὐχαριστιέται ἐξαιρετικά, ὅταν ἔχει καλὴ ἀκουστικότητα και δουλεύει με ὄρεξι. Ἀπεναντίας ἐκνευρίζεται και ὄλα τοῦ φταίνε, ὅταν δὲν ἔχει ἀκουστικότητα ἢ ἔχει παρῶσιτα.

Οἱ περιφροῖμοι τότε ἠλεκτρικοὶ θύσανοι πού δημιουργοῦνται γύρω στὰ ἀκουστικά του, τοῦ συντρίβουν «ὑπομονητικά» τὸ νευρικό του σύστημα και ὁ φροντωρὸς ξεσπάει.

Γυρνάει ἄντυγες, σπάζει μύτες μολυβίων, ξεσχίζει ἔντυπα, χτυπάει τὸ χειριστήριο ἐκπέμποντας συγχρόνως τὸ δαιδαλώδες σύμφυγμα γραμμῶν και τελειῶν:

—N ἢ QRN!... «Δὲν ἀκούω τίποτε, ἔχω ἀτμοσφαιρικά».

Ἄνταν δὲν ἔχει δουλειὰ πιάνει «κουβέντα» στή

μυστηριώδη γλῶσσα τών Ἑορτιανῶν κυμάτων με κανένα σταθμὸ τοῦ δικτύου του ἢ θὰ ζητήσῃ πληροφορίας ἀπὸ τὸν πρωτεύοντα γιὰ τὸ... φλέγον ζήτημα:

—INT - Γιὰ ἀπόλυσι τί λένε - K!...

Πότε θ' ἀπολυθεῖ. Αὐτὸ εἶναι τὸ φλέγον ζήτημα, πού τὸν ἀπασχολεῖ διαρκῶς. Πρέπει ὀπωσδήποτε νὰ πάρῃ πληροφορίες και μάλιστα θετικὲς και ἀπὸ τὸ... Ἐπιτελεῖο. Γιατί ὅπου θὰ καθήσῃ ἢ σταθῇ θὰ τὸν ρωτήσουν:

—Συνάδελφε ἔμαθες κανένα νέο γιὰ ἀπόλυσι;

Ἄνδιανεφερόμενος συναδέλφος ἀπατεῖ ἢ πληροφορία πού θὰ τοῦ δώσουν νὰ εἶναι θετικὴ και «εἰ δυνατόν» διασταυρούμενη με τοῦ... κοινῶς.

Τρέμει ὅμως τὴν τοιμπίδα τοῦ δέκτη ἀκροάσεως. Ἔτσι μαζί με τὴν ἀπόλυσι στριφογυρίζει στὸ μυαλό του και ἡ σχετικὴ «εἰκοσάρα» πού θὰ τοῦ ἔρθῃ, ὅταν τὸν πιάσουν... ἐπ' αὐτοφῶρῳ!

Συναγαστροφές πολλές δὲν ἔχει στὸ στρατόνα. Φροντίζει ὅμως νὰ τάχει καλά με τὸν ἐπιλοχία και τὸν σιτιστή!... Οἱ συναγαστροφές του εἶναι συνήθως ἐξωτερικὲς... Ἡ πρώτη του ἀπασχόλησι, ἅμα τοποθετηθῆ σὲ μονάδα, εἶναι νὰ πιάσῃ καμμιά φιλεναδίτσα... Βλέπετε ἔχει κι' αὐτὸς τὶς ἀνθρώπινες ἀδυναμίες!... Ἔτσι οἱ μέρες θὰ κυλᾶνε εὐχάριστα κι' οἱ ἀγαμνήσεις θὰ τοῦ συμπληρώνουν τὶς μονότονες ὥρες τῆς βάρδιας του, ὄνειροπολώντας τες, ἀκόμα κι' ὅταν ἀπολυθῇ...

Λοχαγὸς Π. Α—ΔΗΣ

Χειμῶνας

Χειμῶνας ἔρχεται βαρὺς πεισματάρης
πανούργος, πῶ θρασύς, σωστός κατεργάρης.
Τὰ δέντρα κλωνίζει μ' ἄγρια μανία
χωρὶς φύλλα μένουν οἱ κλώνοι μ' ἀνία.

Δίχως τὸ πράσινο ἀδειάζει ἡ ζωὴ
μὲ χιόνι, τί θαῦμα, στρώθηκε βλῆ ἡ Γῆ.
Ἄντα στολιστήσαν νυφούλες μεσ' τ' ἄσπρα
μὲ πάσαν νὰ λάμπουν τὰ θμορφα ἄστρα.

Τ' ἀφρισμένο κύμα τὰ πάντα σαρώνει
κι' ὁ χάρος, τί φρίκη, παρτίδες σακρώνει.
Στὸ θαμπὸ πια σπῖτι ἡ μικρὴ παρέα
μαρτύριο ὄρες περνάει μοιραία.

Ἐνωρὶς μεριάζον μουδιασμένα πουλιὰ
ξεστή, στὰ τυφλά, ψάχνουν νὰ βρουν φωλιὰ.
Μὰ ἡ πανώργια ζωὴ πού εἶναι θλιμένη
στὰ ρόδα τ' Ἀπρίλη τῆ χαρὰ προσμένει.

Λοχαγὸς ΜΑΡΟΥΛΗΣ ΝΙΚ.
512 Ταγ. Πεζ.—Σ.Τ.Γ. 914α

Εἰρηνικὸ σάλπισμα

Λοιπὸν οἱ μάχες τέλειωσαν
Τώρα ἡσυχάζει ἡ γῆ
θαροθῆ ἐκὰν ἡ Εἰρήνη
Τὸ μέσος μέσ' ἀπ' τὶς καρδιές
Σ' ἀτακτῆ τρήπηκε φυγῆ
Κι' ἀντὶς παλληκαριῶν κορμιά
Ἄνθ' ἔχουν μόνο οἱ κρῖνοι.

Ἡ Ἄνοιξη ἐσκόρπισεν
Ρόδα κι' ἄνθος στὰ ὄχρα
Και σαλπικατὲς οἱ σπῖνοι
Τὸ κηκτήριο μῆνυμα
Σαλπίζον ἡχηρά
Πὸς ἡ Εἰρήνη πιά με μὰς
Αἰῶνα θὰ μείνῃ.

Μὰ πρῶτα στῶν παλληκαριῶν
Τὸς τάφους πάνω στὰ δουνὰ
Τραβάει νὰ προσκυνήσῃ
Παντοῦ λουλούδια εὐχαίνουνε
Ἄπ' ὅπου αὐτῆ περνᾷ
Και σκύβει πάνω ἀπ' τοὺς σταυροὺς
Πὸς ἦρθε νὰ μῆνύσῃ.

Στρατ. ΑΝΔΡΕΑΣ ΒΕΝΤΟΥΡΑΤΟΣ

ANDRÉ MARIE AMPÈRE Ο ΝΕΥΤΩΝ ΤΟΥ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ

Ο Άνδρέας Μαρία Άμπέρ, γάλλος φυσικός και μαθηματικός, γεννήθηκε στις 22 Ιανουαρίου 1775 στη Λυόν και πέθανε στις 10 Ιουνίου του 1836 στη Μασσαλία.

Ο Άμπέρ, από πολύ μικρό παιδί, είχε καταπλήξει τους γονείς του με τη θαυμαστή κατανόηση των μαθηματικών. Μόλις έμαθε να διαβάσει άρχισε γ' ασχολείται με την Άλγεβρα και σε ηλικία δώδεκα ετών δανειζόταν βιβλία διαφορετικού λογισμού από το Κολλέγιο της Λυόν. Τό ότι είχαν γραμμένα στα λατινικά δεν τον εμπόδιζε καθόλου. Στο μικρό χωριό Polemioux, όπου κατοικούσε δεν υπήρχε σχολείο. Και έτσι λέγεται ότι «ο Άμπέρ δεν είχε κανέναν άλλο δάσκαλο εκτός από τη δική του μεγαλοφυΐα.» Προχωρημένος στην ηλικία έδηλώνει ότι γνώριζε τόσα μαθηματικά όσα και όταν ήταν 18 μόνο χρονών. Είχε εξαιρετική μνήμη και διάβαζε βιβλία γρήγορα κάθε θέμα.

Όταν ο πατέρας του κρεμάστηκε στη λαμητιόμο στα 1793 — όταν η Λυόν είχε καταληφθεί από τα στρατεύματα της Συμβατικής Συνελεύσεως — στο αποχαιρετιστήριο σημείωμα προς τη γυναίκα του ανέφερε ότι τα βιβλία και τα γεωμετρικά όργανα για το μικρό Άνδρέα ήταν το μεγαλύτερο έργο του, αλλά τη συμβούλευσε να το θεωρεί σαν την πιο λογική οικονομία «εφ' όσον ο Άνδρέας δεν είχε ποτέ κανέναν άλλο δάσκαλο εκτός από τον εαυτό του.» Και πρόσθετε: «Όσο για το γυίο μου, δεν υπάρχει τίποτα που να περιμένω πώς δεν θα το κατορθώσει.»

Για πολύν καιρό ο θάνατος του πατέρα του είχε κάνει ζοφερή τη ζωή του Άνδρέα. Πραγματικά, όπως ο ίδιος ομολόγησε, ήταν «χωρίς μάτια και σκέψη.» Εκείνο που τον έβοήθησε κάπως στις στιγμές της λύπης του ήταν το ενδιαφέρον του για την Βοτανική και την Ποίηση, όπως μάς λέει ο ίδιος. Άλλα εκείνο που στην πραγματικότητα αναζωογόνησε θετικά το πνεύμα του ήταν ο έρωτάς του με την Ιουλίττα Καρρόν. Μετακόμισαν στο Bourg όπου δίδαξε φυσική και χημεία στην Κεντρική Σχολή. Στα 1803 διορίστηκε καθηγητής της έδρας των Μαθηματικών και της Αστρονομίας στο Λύκειο της Λυόν. Κλονισμένος από τα νέα για την υγεία της γυναίκας του που χειροτέρευε, έγραψε προφητικά στο ημερολόγιό του με ημερομηνία 7 Ιουνίου 1804: «Αυτή η ημέρα είναι αποφασιστική για το υπόλοιπο της ζωής μου.» Η Ιουλίττα Καρρόν, η γυναίκα του, πέθανε στις 13 Ιουλίου 1804.

Ο Άμπέρ τότε έπηγε στο Παρίσι ως διδάσκαλος στο Πολυτεχνείο. Παντρεύτηκε ξανά στα 1806 και συνέχισε την εργασία του ως καθηγητής. Έδημο-

σίωσε πολυάριθμες μελέτες σχετικές με τα Μαθηματικά, τη Χημεία, τη Φυσική Ιστορία και τη Φυσική.

Η 11 Σεπτεμβρίου του 1820 ήταν μια άλλη ημερομηνία αποφασιστική για το υπόλοιπο της ζωής του. Την ημέρα εκείνη έμαθε την ανακάλυψη του Oersted για τις σχέσεις μεταξύ ηλεκτρισμού και μαγνητισμού.

Σύντομα ο Άμπέρ απόδειξε με σειρά από νέα πειράματα ότι όλα τα μαγνητικά αποτελέσματα που ανέφερε ο Oersted μπορούσαν να παραχθούν μονάχα από το ηλεκτρικό ρεύμα. Διατύπωσε τον κανόνα για την έξοδος της διευσθέσεως που παίρνει η μαγνητική βελόνα όταν βρίσκεται κοντά σε έναν άγωγό που διαρρέεται από ηλεκτρικό ρεύμα. Επίσης έδωσε τη σπουδαία απόδειξη ότι δύο παράλληλα σύρματα στα όποια διοχετεύεται ηλεκτρικό ρεύμα έλκονται όταν το ρεύμα ρέει κατά την αυτή φορά, και ότι απωθούνται όταν η ροή του ρεύματος στα δύο σύρματα είναι αντίθετης φοράς. Απόδειξε επίσης ότι η δύναμη της έλξεως και της απώθησεως είναι κατ' ευνόχια ανάλογη με την ένταση των ρευμάτων και αντιστρόφως ανάλογη προς το τετράγωνο της απόστασεως που έχουν μεταξύ τους.

Ο Τζάιμς Κλέρκ Μαξγουελ τον όνομασε «ο Νεύτων του ηλεκτρισμού».

Ο Άμπέρ απόδειξε ότι ένας άγωγός με πολλές σπειρές όταν διαρρέεται από ηλεκτρικό ρεύμα δίνει παρόμοια αποτελέσματα με ένα μαγνήτη και έχει βόρειο και νότιο πόλο. Διατύπωσε τη θεωρία ότι κάθε άτομο σε ένα μαγνήτη μαγνητιζόταν εξ αιτίας ενός κυκλικού ηλεκτρικού ρεύματος που το περιβάλλει. Προχώρησε σε ένα ακόμη στάδιο υποθέτοντας ότι ο γήινος μαγνητισμός είναι πιθανόν να οφείλεται σε ρεύματα που κυκλοφορούν γύρω από τη σφαίρα της γης με κατεύθυνση από τη Δύση προς την Ανατολή. Κατά τη διάρκεια της διαμάχης που έδημιούργησε αυτή η θεωρία του κατασκεύασε τον όρο ηλεκτροδυναμική. Οι ανακαλύψεις του ωδήγησαν σε πολλές εξελίξεις βασίζόμενες επάνω στους μαγνήτες και ιδιαίτερα στον ηλεκτρομαγνήτη που είναι ο εγκέφαλος της τηλεγραφίας.

Η διανοητική ικανότητά του ήταν τόσο μεγάλη και η όμιλία του ήταν τόσο μελίσροτη που ο Άμπέρ χαρακτηριζόταν και άφηρημένος καθηγητής αλλά και υπέρροχος όμιλητής. Μερικοί μάλιστα παρατήρησαν ότι η άπουσία της σκέψης του από τα γεγονότα της καθημερινής ζωής είχε την εξήγησή της στην παρουσία άκριβώς της σκέψης του στο βάθος των πραγμάτων. Η όξεια του αντίληψη και η δύναμή του να συγγεντρώνεται τον έκαναν μεγάλο διανοούμενο. Το διανοητικό του πεδίο ήταν άπέραντο, πράγμα που το αποδίδουν οι ιστορικοί στο ότι το πνεύμα του στρεφόταν χωρίς δυσκολία προς κάθε κατεύθυνση, διότι γενικά έκανε περιπλανήσεις σε νέα πεδία και εργαζόταν.

«Η άμφιβολία» έλεγε ο Άμπέρ, «είναι το μεγαλύτερο βασανιστήριο που μπορεί να υποστεί ο άνθρωπος πάνω στη γη.» Ο Άμπέρ πέθανε στη Μασσαλία όπου βρισκόταν για ανάρρωση και αναφέρεται ότι «ο θάνατός του μεταδόθηκε στο Παρίσι με το σηματοφόρο». Τότε ο τηλεγράφος, το τηλεφωνο και το ραδιόφωνο, για τη διαμόρφωση των όποιων τόσο πολύ είχε εργαστεί, ήταν άκόμη άγνωστα.

ΕΥΛΑΒΙΚΑ ΠΡΟΣΚΥΝΗΤΑΡΙΑ

Και τώρα πού η ὀλοβοή τοῦ πολέμου τέλειωσε, καί τὰ μαῦρα κοράκια τοῦ Στρατάρχου τρωγλοδύτου τῆς χαράδας τοῦ Βίτσι. Νίκου Ζαχαριάδη χάθηκαν, ἄλλα στίς ἀπόκρημνες φαραγγιές τοῦ Βίτσι καί τοῦ Γράμμου καί ἄλλα στά μαῦρα σύννεφα τοῦ Βορρά, τώρα πού τὰ ξυπόλητα καί ραζένδυτα αἰμοβόρα στίφη τῶν ἐγκληματιῶν, τῶν ἱεροσύλων καί μητρο-λοιῶν κακούργων Ἑλληνοφρόνων διώχτηκαν ἀπό τὸ Στρατό μας, τὰ καλά παιδιὰ τῆς Ἑλλάδος, ἀπὸ τ' ἅγια χώματά μας, τώρα πού τ' ἄγερὶ ἐλεύθερο κ' αὐτὸ ἀπὸ τῆς βροντερῆς ντουφεκιᾶς καί τῆς ἀπαισιᾶς λαχῆς τῶν μεγαυρῶν τοῦ συμμοριτισμοῦ, τραγουδεῖ, τὰ χερουβείμ, διαβαίνοντας μέσα' ἀπὸ πυκνόφυλλα ἐλάτια, μέσα ἀπὸ ξανθισμένες ἀγροάπειλες καί φροντομένους λόγγους, τώρα πού ὁ ἥλιος ἀπλώνει σπά-ταλα τὸ φῶς του καί τῆ ζέση του σ' ὅλη τῆ γλυκειά μας Ἑλλάδα, τώρα πού ὁ Ἐρωτόκριτος μαζί με τὴν Γκόλφω ξαναπῆραν τὰ καταράχια τοῦ πολυπάθου Παρνασσοῦ καί με τὴν Παθητικὴ του φλογέρα γλυ-καίνει τὸ βούϊσμα πού ἀρῆνει τὸ ξεροβόρι στὸ διαβα-του μέσα ἀπὸ καιφαλισμένα Πεῦκα πού τὰ κωφραν κ' αὐτὰ στὴ μανία τους οἱ γιοὶ τοῦ Σατανᾶ Κομ-μουνισμοῦ, τώρα πού τὸ γλυκόλαλο ἀηδόνι ξέθαρρο στέλνει μαζί μας τὸν ὕμνο του πρὸς τὸν Πλάστην μας, μέσα ἀπὸ καταπράσινες ὄχτιές, τώρα τέλος πού τὸ χτυποκάρδι καί ὁ ἐφιάλης τοῦ κόκκινου μαχα-ριοῦ καί τοῦ μαύρου δυναμίτη χάθηκαν γιὰ πάντα, ἄς ρίξουμε μιὰ ματιά, ἄς, ξεχουθῶμε ταπεινοὶ προσ-κυνῆται στὰ εὐλαβικὰ ἐκεῖνα προσκυνητάρια τῆς φυλῆς μας πού τόσες χιλιάδες ἄγνοι Ἕλληνες, ἄρ-στοι Πατριῶτες σφάχτηκαν, κρεμάστηκαν, κήηκαν, ὅπως τότε ὁ Διάκος, ὁ Ρήγας καί τόσο ἄλλοι γιὰ νὰ μὴ ἀλλαξοπιστήσουν τότε ἐκείνοι, γιὰ νὰ μὴ φιλή-σουν τὸ κόκκινο σφυροδρέπανο τοῦ Στάλιν τώρα τοῦτοι, πού στὴ διαταγὴ του ἐσέρνοντο ἀπὸ τοὺς Φαρισαίους του πρὸς τὸν Γολγοθᾶν, ὅπως ἄλλοτε ὁ Ναζωραῖος.

Ἡ θρησκευτικὴ μας ἱστορία ἓνα Ναζωραῖο μᾶς παρουσιάζει πού γιὰ χάρι τοῦ λυτρωμοῦ μας ἀπὸ τὶς ἁμαρτίες, δέχτηκε, με τὸ Σταυρὸ τοῦ μαρτυρίου στὴν πλάτη, νάνέβη τὸν Γολγοθᾶν καί νὰ σταυρωθῆ.

Ἡ σύγχρονη Ἑλλάδα ὅμως, ἔχει νὰ παρουσιάσῃ χιλιάδες Ναζωραῖους πού με τὸν Σταυρὸν στὴν πλάτη καί τὴν πίστη πρὸς τὸν Θεὸν καί τὸ πεπρωμένον, γυμνοὶ καί νήστες, ὅπως ὕπουλα συνελήφθησαν ἀπὸ τὶς ὀρδῆς τοῦ Πιλάτου, ὄχι με τὸ φιλι τοῦ προδότη Ἰούδα, ἀλλὰ με τὸ «συναγωνιστὴ, σὲ θέλει γιὰ κά-ποια ἀνάκριση ὁ καπετάνιος» στοῖκα τοὺς ἀκολου-θήσαν στοὺς Γολγοθᾶδες καί καρτερικὰ περιμέναν τὴν σειρὰν των νὰ πέσουν ἀπὸ τὸ αὐτόματο κάποιου κακούργου καπετανίσκου.

Σ' αὐτοὺς τοὺς Ναζωραῖους, σ' αὐτοὺς τοὺς Γολ-γοθᾶδες ἄς τρέξουμε τώρα πού ἡ χαρὰ ἀπλώθηκε στὴ γῆ καί ἄς μὴ χαθοῦν, ἄς μὴ λησμονηθοῦν μέσα στῆς Ζωῆς τὸ φρενιασμένο Πανηγύρι.

Ἄς μὴ ξεχάσουμε ποτέ, μὰ ποτέ, τὰ στέφρα κατσάβραχα καί τῆς ρεματιᾶς τοῦ Περιστεριοῦ, τὰ πηγάδια τοῦ Κακοσαλεσιοῦ, τῆς Οὐλέν, τὸ Δρακοκάρ-καρο τοῦ Παρνασσοῦ, τὴν Πηγάδα τοῦ Μελιγαλά, τὸ

Κάρκαρο τῆς Μαρδάρας τοῦ Καρπενησιοῦ, καί ἄλ-λους τόσους γκρεμοὺς καί χαράδρες πού ἐμαρτύρη-σαν τόσες χιλιάδες δικοὶ μας, γράφοντας με τὸ ἄχραντό τους αἶμα τὴν πιὸ καλὴν ἱστορίαν τοῦ Κόσμου.

Ἄς μὴ ξεχάσουμε ποτέ καί ἄς εἶναι τ' ἅγια εἰκο-νίσματά μας, ἡ Μουργκάνα, ὁ Γράμμος, τὸ Βίτσι, ὁ Παρνασσός, ὁ Ἐλικὼν, ἡ Γκιώνα, τὸ Μπέλες, καί τόσα ἄλλα Χάνια τῆς Γραβιάς, πού στίς κακοτρά-χιλες κορυφές τους στόθηκαν ἀντιοικεμένα Ἑλληνο-πουλά, καί βροντοφώνησαν : «Σλάβοι δὲν θὰ περά-σετε, δὲν θὰ μολύνετε τὴ μάνα Γῆ τοῦ Παρθε-νῶνα» καί ἔπασαν, ἔπασαν γιὰτι εἶχαν ὑποσχεθεῖ στὴ Μαρούλα τους φεβύγοντας «ἢ Τὰν ἢ ἐπὶ Τὰς».

Ἄς μὴ ξεχάσουμε ποτέ τὶς Πανάγιες ἐκείνες Ψυχῆς πού πάνω στὰ ἄχαρα ξέφτια τοῦ ὀρίζοντα τῶν Βουνῶν πλανῶνται, Φωτεινὲς Καντήλες, φωτίζοντας τὸ γραμμένο με τὸ αἶμα τους «Ἡ Ἑλλάδα ποτέ δὲν πεθαίνει» καί δείχνοντας στοὺς πολιτισμένους λαοὺς τὸ ἱερὸν τους καθῆκον, καί στοὺς ἀπολιτίστους τὴν Τιμορίαν.

Ὅλοι μας μικροὶ καί μεγάλοι, Γέροντες καί Παι-διά, ποιὸς με συμυτιές, ποιὸς με Δάφνες, ποιὸς με Μῦρα καί Λιβάνι, ἄς τρέξουμε καί γονατιστοὶ μπρο-στὰ στοὺς ἀπέριττους αὐτοὺς τάφους, μπροστὰ στὰ ἱερὰ αὐτὰ μνημοῦρια νὰ τοὺς φωνάξουμε : Ἄξέχα-στοι νεκροὶ μας, Ἄγιο τὸ χῶμα σας, δὲν σᾶς ξεχνᾶμε, ὀρκιζόμεστε ἐκδίκησι. Ἐμεῖς θὰ γίνουμε πολὺ κα-λύτεροί σας.

ΘΕΟΔ. ΛΟΥΒΡΟΣ

Ἄντ'χης Πεξ. ♂

ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Μιά νέα μπῆκε σ' ἓνα φαρμακεῖο καί ρώτησε πὼς μπορεῖ νὰ πάρῃ κανεὶς μιὰ δόσι ρετινόλαδο χωρὶς νὰ αἰσθανθῆ τὴ γεύσι του. Ὁ φαρμακοποιὸς εἶπε ὅτι θὰ κυττάξῃ κάτι συνταγές, καί παρακάλεσε τὴ δεσποινίδα νὰ πάρῃ ἐν τῷ μεταξύ μιὰ δροσιστικὴ λεμονάδα. Ὅταν ἡ νέα ἤπιε ὄλο τὸ ποτήρι, ὁ φαρμακοποιὸς τὴ ρώτησε χαμογελαστά :

— Λοιπόν, τί αἰσθανθήκατε;

— Ὄ! Θεέ μου, ἔκανε ἡ νέα ἔντρομη. Εἶχε ρετι-νόλαδο αὐτὴ ἢ λεμονάδα; Ἐγὼ τὸ ἤθελα γιὰ τὴ μη-τέρα μου!

— Τὸν πρῶτο μου ἄντρα τὸν πῆρα γιὰ τὰ λεπτά του. Ἄμα πέθανε παντρεύτηκα τὸν δεῦτερο ἀπὸ ἔρωτα...

— Ὄστε τώρα εἶσαι εὐτυχημένη;

— Ὄχι. Γιατί ὁ πρῶτος με πῆρε ἀπὸ ἔρωτα, ἐνῶ ὁ δεῦτερος με πῆρε γιὰ τὰ λεπτά πού μ' ἄφισε ὁ πρῶτος!...

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ

Ἡ Θεία Πρόνοια—ὁ μυστικός αὐτὸς νοῦς ποὺ προσδιορίζει τὴν ἐξελικτικὴ πορεία τῆς ἀνθρωπότητος—τὴν κατευθύνει πρὸς τὰ αἰώνια πεπρωμένα της, στέλλοντας κατὰ καιρὸς ἐκλεκτοὺς ἀπεσταλμένους της γιὰ νὰ τὴν ὀδηγήσουν πρὸς αὐτά.

Στὴν πατρίδα μας ἔχει στείλει πολλοὺς. Πρὶν ὅμως μιλήσουμε γι' αὐτοὺς θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ ἐπαναλάβω κάτι ποὺ τὸ ἔχουν εἰπεῖ τόσες καὶ τόσες φορές. «Δὲν πολεμοῦν καὶ δὲν νικοῦν μόνον ὅσοι μάχονται μὲ τὸ ὄπλο στὸ χέρι. Πολεμοῦν καὶ νικοῦν καὶ μὲ τὴν πέννα καὶ μὲ τὸ λόγο».

Στὴν ἱστορία τῶν ἐθνῶν εὐρίσκουμε πολλὰ παραδείγματα ἀνθρώπων ποὺ τίμησαν καὶ δόξασαν τὴν πατρίδα τους πολεμῶντας μόνον καὶ μόνον μὲ τὴν πέννα. Στὴ δική μας ἱστορία, τὴν ἀθάνατη Ἑλληνικὴ ἱστορία, τὰ παραδείγματα τῶν ἐκλεκτῶν ἀπεσταλμένων τῆς θείας πρόνοιας εἶναι ἀναρίθμητα. Ἡ ἱστορία αὐτῶν τῶν ἐκλεκτῶν παιδιῶν τῆς Ἑλλάδος εἶναι καὶ δική της ἱστορία. Ἐξῆσαν γιὰ τὴν Ἑλλάδα. Τῆς χάρισαν τὴ ζωὴ τους καὶ ἐκείνη τὴ μετουσίωσε σὲ πρόοδο καὶ σὲ πολιτισμὸ καὶ τὴν ἀπόθεσε μὲ εὐλάβεια καὶ μὲ χαρὰ στοὺς κρυφούς καὶ φωτεινούς της θησανούς.

Μὲ σεβασμὸ καὶ εὐλάβεια ὅση χρειάζεται γιὰ μιὰ τέτοια ἱστορικὴ ἀναδρομὴ, ἔλατε μαζί μου καὶ ἄσταθοῦμε μπροστὰ στὸ σύγχρονο μὰ παράλληλα καὶ φωτεινότερα παραδείγματα αὐτῆς τῆς μεγάλης ἀληθείας.

Κωστῆς Παλαμᾶς.

«Κωστῆς Παλαμᾶς» θὰ μνημονεύουν ὅσοι ἦρθαν καὶ ὅσοι θάρθουν στὴν πολὺπαθὴ καὶ αἰώνια τούτη πατρίδα μας—οἱ Ἑλληνικὲς γενεές—καὶ θὰ κρατοῦν τὴν ἀναπνοή τους καὶ θὰ μακαρίζουν τὸ γένος μας, τὴν Ἑλλάδα μας.

Ἦταν παιδί τοῦ τιμημένου, τοῦ ἱεροῦ Μεσολογιοῦ. Παιδί τῆς Ἑλλάδος. Ἐξῆσε καὶ πέθανε γι' αὐτήν. Ἄν ἡ Ἑλλάδα τοῦ χάρισε δάρινο στεφάνι τότε γιατί τὸ μεγάλο της αὐτὸ καὶ ἄξιο παιδί δούλεψε γιὰ νὰ φορέῃ ἐκείνη τὸ φωτιστέφανο. Ἀγάπησε τὴν Ἑλλάδα μας μὲ πάθος καὶ τὴν τραγοῦδησε ἐπικά. Καὶ τὸ τραγοῦδι του τὸ πήραν οἱ ἄνεμοι καὶ τὸ σεργιάνισαν σ' ὅλη τὴ γῆ. Ἑλλάδα!

Κράχτε, στὸ νοῦ ριζώστε τὴ
μὲ τὸ σταυρό, μὲ δόξην
Σοφία, Μητέρα, Κόρη
Παντάνασσα, Ἀθηνᾶ.

«Εἶμαι—ἔλεγεν ὁ ἴδιος—ὁ ποιητὴς τοῦ καιροῦ μου καὶ τοῦ γένους μου». Ὁ ἐσωτερικός του κόσμος ἀντιλαλοῦσε τὴ φωνὴ τοῦ λαοῦ μας. Ἦταν ἡ ἴδια ἡ ἀσβήστη ἑλληνικὴ φλόγα. Ἐκείνη ποῦ γραφε καὶ

γράφει ἀκόμη καὶ σήμερα, τὴν ωραιότερη ἐθνικὴ ἱστορία. Πόσο θὰ χαίροτανε ἂν ζοῦσε τότε, νάβλεπε τὴν Ἑλλάδα μας ποὺ αἰσθάνεται

«νὰ τῆς φυτρώουν, ὦ χαρὰ!
τὰ φτερά, τὰ πρωτεῖνά της τὰ μάγιά.»

Ἵπως τὴν ἔχει τραγοῦδησει στὸν Προφητικὸ του, στὸ Δωδεκάλογο τοῦ Γύφτου. Πειθαίνοντας, ἄρῃσε πίσω του μιὰ ἱστορία πνευματικῶν καὶ ἐθνικῶν ἀγώνων πενήντα περίπου χρόνων. Κληρονόμοι της ἡμεῖς. Ἐμεῖς ποὺ τώρα κάνουμε τὸ πνευματικὸ μνημόσυνο τοῦ πατέρα τῆς πνευματικῆς αὐτῆς κληρονομιάς.

Τὶ νὰ πρωτοθυμηθοῦμε ἀπὸ τὴ δημιουργία του; Δὲν γράφτηκε ἀκόμη ἡ ἱστορία τοῦ Παλαμᾶ. Τὸ ἔργο του εἶναι ἀπέραντο. Ἐκανε τραγοῦδι δλόκληρη τὴν ἑλληνικὴ ἱστορία, ἀπὸ τὰ πρώτα της βήματα ὡς τὰ 40—41. Ὅταν μᾶς ἐπετέθησαν οἱ Ἴταλοὶ, νὰ πῶς τραγοῦδησε πρὸς τὴ νσολαία.

Ἀπὸ τὸ λόγο θὰ σᾶς πῶ
Δὲν ἔχω ἄλλον κανένα.
Μεθῶστε ἀπὸ τ' ἀθάνατο
κράσι τοῦ εἰκοσιένα».

Νοιώθω ῥίγη συγκινήσεως σὰ θυμᾶμαι κεινὴ τὴν ἐποχὴ καὶ τὸ τραγοῦδι της. Μόνον δυὸ λόγια. Φλόγα ὅμως καὶ φωτιά. Φωτιά ποὺ ζεσταίνει τὴν καρδιά καὶ φλόγα ποὺ δείχνει τὸ δρόμο πρὸς τὴ δόξα.

Δὲν ἦταν μεθύσι ἀπὸ τὰ ωραιότερα τῆς φυλῆς μας; Δὲν ἦταν δόξα; Δόξα τόσο Ἑλληνική!

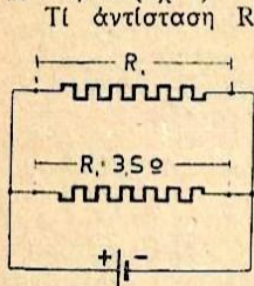
Δὲν πρέπει νὰ πῶ ἄλλα γιὰ τὸ Παλαμᾶ. Ἐνας ταξιδιωτῆς, περῶντας ἀπὸ τὴν Ἰσπανία, ἀποθανάτισε στὸ χαρτί τὶς ἐντυπώσεις του ἀπὸ τὴν ἐπίσκεψί του σὲ διάφορες ὁμορφες Ἰσπανικὲς πόλεις. Γιὰ τὴν ὁμορφότερη ὅμως ἀπ' ὅλες δὲν ἔγραψε τίποτα καὶ δικαιολογήθηκε λέγοντας «γράφω γιὰ ὅ,τι ὑπάρχει κίνδυνος νὰ σβῆση μιὰ μέρα ἀπὸ τὴ μνήμη μου. Ἡ ὁμορφιά ὅμως ἐκείνης δὲν ὑπάρχει ποτὲ κίνδυνος νὰ σβῆση».

Κάτι παρόμοιο σκέπτομαι καὶ ἐγὼ τώρα γιὰ τὸν Παλαμᾶ. Μὲ τὸ λογιόλογο τοῦτο γραφτό μου δὲν ἐπεδίωξα νὰ σᾶς μιλήσω γιὰ τὸν Παλαμᾶ. Τέτοιες ὁμορφιὲς δὲν σβῆνουν ποτὲ ἀπὸ τὴ μνήμη. Θέλησα ἀπλῶς νὰ σημειώσω ὅτι ὁ Παλαμᾶς πέθανε στίς 27 Φεβρουαρίου 1943. Πέρασαν ἀπὸ τότε ἐπτὰ ἀκριβῶς χρόνια.

Ν. Δ. Εἰτ.

ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΤΗ ΡΑΔΙΟΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΑ

1. Μια πηγή με $E = 2\text{ V}$ και $r_{\text{εσ}} = 0,5\ \Omega$, τροφοδοτεί έναν αποδέκτη που έχει αντίσταση $R = 3,5\ \Omega$ (σχ. 1).

$$E = 2\text{ V}$$

$$r_{\text{εσ}} = 0,5\ \Omega$$

Σχ. 1.

Τι αντίσταση R_Z πρέπει να συνδέσουμε παράλληλα με τον αποδέκτη, για να τετραπλασιαστεί η ένταση του ρεύματος που μας δίνει η πηγή;

Να βρούμε, επίσης, πόση θα είναι τότε η διαφορά δυναμικού στους πόλους της πηγής και ποια τα ρεύματα στον αποδέκτη και στην αντίσταση R_Z .

Λύση:

Η ένταση I , πριν συνδεθεί η αντίσταση R_Z είναι:

$$I = \frac{E}{R_{\text{ολ}}} = \frac{E}{r_{\text{εσ}} + R} = \frac{2}{0,5 + 3,5} = \frac{2}{4} = 0,5\text{ A}$$

Για να τετραπλασιαστεί η ένταση αυτή I , πρέπει η ολική αντίσταση του κυκλώματος να γίνει τέσσερες φορές μικρότερη, δηλαδή, η νέα ολική αντίσταση $R'_{\text{ολ}}$ πρέπει να είναι:

$$R'_{\text{ολ}} = \frac{R_{\text{ολ}}}{4} = \frac{4}{4} = 1\ \Omega.$$

Αν παραστήσουμε με R' τη συνδυασμένη αντίσταση, που θα μας παρουσιάσει ο αποδέκτης μας ($R = 3,5\ \Omega$) με την ένωμένη παράλληλα μ' αυτόν αντίσταση R_Z , θα έχουμε:

$$R'_{\text{ολ}} = r_{\text{εσ}} + R' \quad \eta \quad 1 = 0,5 + R'$$

$$\text{και } R' = 1 - 0,5 = 0,5\ \Omega$$

$$\text{και } \frac{1}{R'} = \frac{1}{R_Z} + \frac{1}{3,5} \quad \eta \quad \frac{1}{0,5} = \frac{1}{R_Z} + \frac{1}{3,5}$$

$$\frac{1}{R_Z} = \frac{1}{0,5} - \frac{1}{3,5} = \frac{7}{3,5} - \frac{1}{3,5} = \frac{6}{3,5}$$

$$\text{και } R_Z = \frac{3,5}{6} = 0,583\ \Omega$$

Η ολική ένταση I θα είναι τότε:

$$I = \frac{E}{r_{\text{εσ}} + R'} = \frac{2}{0,5 + \frac{0,583 \times 3,5}{0,583 + 3,5}}$$

$$= \frac{2}{0,5 + 0,5} = \frac{2}{1} = 2\text{ A,}$$

επομένως, τετραπλασία τα αρχικής, γιατί:

$$4 \times 0,5 = 2\text{ A.}$$

Η διαφορά δυναμικού U στους πόλους της πηγής θα είναι:

$$U = E - r_{\text{εσ}} \times I = 2 - 0,5 \times 2 = 1\ \text{βόλτ.}$$

Το ρεύμα i_1 , στον αποδέκτη θα είναι:

$$i_1 = \frac{U}{R} = \frac{1}{3,5} = 0,285\text{ A}$$

Στην αντίσταση R_Z θα είναι:

$$i_2 = \frac{1}{0,583} = 1,715\text{ A}$$

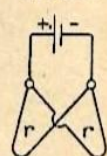
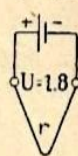
και $I = i_1 + i_2 = 2$ αμπέρ.

2. Ένα ηλεκτρικό στοιχείο παρουσιάζει $e = 1,95$ βόλτ. Στους πόλους του ένωνουμε έναν άγωγο (σχ. 2), και έχουμε ένταση $1,5$ αμπέρ και διαφορά δυναμικού $U = 1,8$ βόλτ. Ζητούμε:

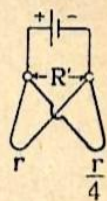
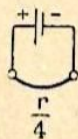
$$e = 1,95\text{ V}$$

$$e = 1,95\text{ V}$$

α) Την αντίσταση του άγωγου και την εσωτερική αντίσταση του στοιχείου.

β) Την ένταση του ρεύματος, που θα μας δώσει το στοιχείο, αν συνδέσουμε στους πόλους του:

1) δυο άγωγους ίδιους με τον πρώτο, παράλληλα, 2) τον πρώτο άγωγο, διπλωμένον όμως στα δυό, και 3) τον πρώτο άγωγο και ένα δεύτερο, που έχει το ίδιο μήκος με τον πρώτο διάμετρο όμως διπλάσια, πάλι παράλληλα.

Σχ. 2.

Λύση:

α) Η πτώση της τάσης στην εσωτερική αντίσταση του στοιχείου είναι:

$$r_{\text{εσ}} \times I = E - U = 1,95 - 1,8 = 0,15\ \text{βόλτ.}$$

Η εσωτερική επομένως αντίστασή του είναι:

$$r_{\text{εσ}} = \frac{0,15}{1,5} = 0,1\ \Omega.$$

Η εξωτερική αντίσταση, δηλ. η αντίσταση του άγωγου, είναι:

$$\frac{U}{I} = \frac{1,8}{1,5} = 1,2\ \Omega.$$

β) 1.—Όταν ένωσουμε στους πόλους του στοιχείου παράλληλα δυο άγωγους, ίδιους με τον προηγούμενο, η εξωτερική αντίσταση γίνεται:

$$\frac{1,2}{2} = 0,6\ \Omega.$$

και η ολική αντίσταση: $0,6 + 0,1 = 0,7\ \Omega$. Τότε η ένταση του ρεύματος θα είναι:

$$I = \frac{1,95}{0,7} = 2,78\ \text{αμπέρ.}$$

2.—Αν ένωσουμε στους πόλους του στοιχείου μονάχα τον πρώτο άγωγο, διπλωμένον όμως στα δυό, η εξωτερική αντίσταση γίνεται τέσσερες φορές μικρότερη από την αντίσταση που παρουσίαζε πριν ο άγωγός, γιατί τώρα το μήκος του γίνεται δυο φορές μικρότερο και η διατομή του δυο φορές μεγαλύτερη. Η εξωτε-

ρική λοιπόν αντίσταση γίνεται: $\frac{1,2}{4} = 0,3 \text{ } \Omega$, ή
 ολική αντίσταση: $0,3 + 0,1 = 0,4 \text{ } \Omega$, και η έντα-
 ση του ρεύματος: $I = \frac{1,95}{0,4} = 4,875 \text{ } \text{A}$.

3.—"Αν, τέλος, συνδέσουμε στους πόλους
 του στοιχείου, παράλληλα με τον πρώτο αγω-
 γό κι' έναν δεύτερο με το ίδιο μήκος, με διά-
 μετρο όμως διπλάσια. ή εξωτερική αντίσταση
 γίνεται ίση με τη συνδυασμένη αντίσταση δυό
 αγωγών, ενωμένων παράλληλα, που ο ένας
 τους έχει αντίσταση $1,2 \text{ } \Omega$ και ο άλλος, $0,3 \text{ } \Omega$
 (έναν αγωγός με διπλάσια διάμετρο έχει δια-
 τομή τετραπλάσια, αντίσταση, άρα, τέσσερες
 φορές μικρότερη). Η εξωτερική λοιπόν αντί-
 σταση R' θα είναι:

$$\frac{1}{R'} = \frac{1}{1,2} + \frac{1}{0,3} = \frac{10}{12} + \frac{40}{12} = \frac{50}{12} = \frac{25}{6}$$

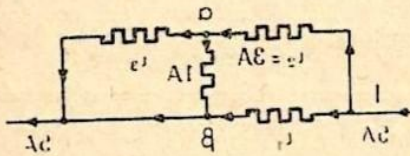
$$\text{και } R' = \frac{6}{25} = 0,24 \text{ } \Omega$$

Η ολική αντίσταση θα είναι τότε:

$$0,24 + 0,1 = 0,34 \text{ } \Omega$$

Και η ένταση: $I = \frac{1,95}{0,34} = 5,73 \text{ } \text{A}$ περίπ.

3. Το σχήμα 3 μās παρουσιάζει ένα συγ-
 κρότημα από διάφορες αντιστάσεις. Νά βρούμε
 τις έντάσεις i_1 και i_2 , αν ή $i_2 = 3 \text{ } \text{A}$.

Σχ. 3.

Λύση:

"Όπως φαίνεται και από το σχήμα, ή ολική
 ένταση I είναι $5 \text{ } \text{A}$.

"Έχουμε λοιπόν: $I = i_1 + i_2$, $5 = i_1 + 3$
 και $i_1 = 5 - 3 = 2 \text{ } \text{A}$.

Τό i_2 , που είναι $3 \text{ } \text{A}$, διακλαδίζεται στο
 ρεύμα που περνά από την αντίσταση $\alpha \beta$ και
 είναι $1 \text{ } \text{A}$, και στο ρεύμα i_3 .

"Άρα:

$$i_3 = i_2 - 1 = 3 - 1 = 2 \text{ } \text{A}$$

4. Ένα στοιχείο, με $E = 2,04 \text{ } \text{V}$ και $r_{\epsilon\sigma} =$
 $0,04 \text{ } \Omega$, τροφοδοτεί έναν αποδέκτη με $r = 2,05 \text{ } \Omega$
 (σχ. 4). Νά βρούμε:

α) Τί αντίσταση χ πρέπει να συνδέσουμε
 παράλληλα με τον αποδέκτη, για να μās δώσει
 ή πηγή ρεύμα $1 \text{ } \text{A}$ ακριβώς.

β) Τί τιμή θα έχουν στην περίπτωση αυτή
 τὰ ρεύματα i_1 και i_2 (i_1 του αποδέκτη, i_2 της
 αντίστασης).

Λύση:

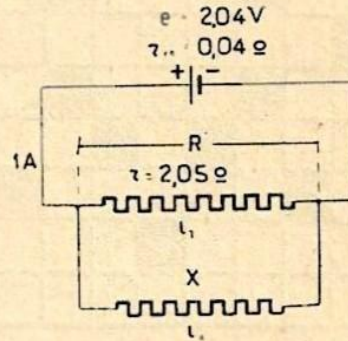
α) "Αν ή πηγή μās δώσει ρεύμα $1 \text{ } \text{A}$,
 ή πτώση της τάσης στην έσωτερική της αντί-
 σταση θα είναι:

$$U = r_{\epsilon\sigma} I = 0,04 \times 1 = 0,04 \text{ } \text{V}$$

"Άρα, ή διαφορά δυναμικού στους πόλους
 της πηγής θα είναι:

$$U = E - r_{\epsilon\sigma} I = 2,04 = 2 \text{ } \text{V}$$

Εύκολα βρίσκουμε τώρα τί τιμή πρέπει να

Σχ. 4.

έχει ή συνδυασμένη εξωτερική αντίσταση R ,
 για να μās δώσει ή πηγή τό $1 \text{ } \text{A}$.

$$I = \frac{U}{R} \text{ και } R = \frac{U}{I} = \frac{2}{1} = 2 \text{ } \Omega$$

"Ας βρούμε επίσης τί αντίσταση πρέπει να
 συνδέσουμε παράλληλα με τον αποδέκτη, που
 έχει αντίσταση $r = 2,05 \text{ } \Omega$, για να πετύχομε
 τὰ $2 \text{ } \Omega$.

$$\frac{1}{R} = \frac{1}{r} + \frac{1}{\chi} \text{ ή } \frac{1}{2} = \frac{1}{2,05} + \frac{1}{\chi}$$

$$\text{και: } \frac{1}{\chi} = \frac{1}{2} - \frac{1}{2,05} = \frac{2,05 - 2}{2 \times 2,05} = \frac{0,05}{4,1}$$

$$\text{άρα: } \chi = \frac{4,1}{0,05} = 82 \text{ } \Omega$$

β) Η ένταση του ρεύματος i_1 , που θα περνά
 από τον αποδέκτη, θα είναι:

$$i_1 = I \times \frac{\chi}{r + \chi} = 1 \times \frac{82}{2,05 + 82} = \frac{82}{84,05} = 0,975 \text{ } \text{A}$$

Η ένταση του ρεύματος i_2 , στη βοηθητική
 αντίσταση, θα είναι:

$$i_2 = I \times \frac{r}{r + \chi} = 1 \times \frac{2,05}{84,05} = 0,025 \text{ } \text{A}$$

Πράγματι: $I = i_1 + i_2 = 0,975 + 0,025 = 1 \text{ } \text{A}$.
 Γ.Γ.Γ.

ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ

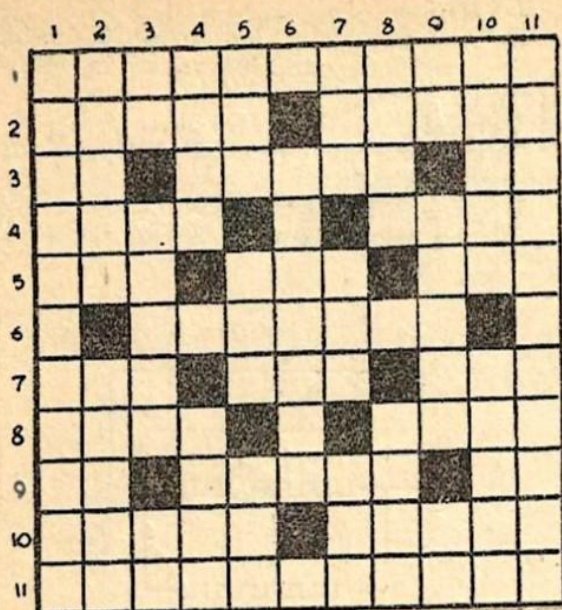
Δυό φίλοι συζητούν ζωνηρά για τὰ πλεονε-
 κτήματα που παρέχει ή τηλεόραση.

"Ο ένας φαίνεται πως δέν μένει και πολύ
 εύχαριστημένος από τό δέκτη του και λείει στον
 άλλον:

—"Η τηλεόραση είναι μιá εφεύρεση που βρι-
 σκεται ακόμη στο στάδιο τών πειραματισμών.
 Τό μόνο που έπιτυγχάνει είναι να σε κάνει
 να χάνεις τις ώρες σου.

"Ο άλλος έμεινε για μιá στιγμή σκεφτικός
 κ' ύστερα συνεπέρανε:

—"Α! ξέρεις! Έγώ ακόμη δέν έχω δέκτη...

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ

1. Παράβασις τῶν συνθηκῶν.
 2. Καταφεύγω στὰ δικαστήρια.—Ταλαίπωρος.
 3. Αἰγύπτιος θεός.—Χαιρετισμός.—ΝΠ.
 4. Ἀπολύτως ὅμοιοι (αἰτ. πληθ.).—Ἀθλητισμός.
 5. Ἀπὸ ἐκεῖ ἐπῆρε τὸ δνομά του ὁ φασισμός.—
- Τρία φωνήεντα.—Τὸ κρατᾶνε στούς ψάλτες.
6. Φίλος τοῦ Ὁρέστη.
 7. Ἐδόξεσε τὴν Ἑλλάδα.—Πλέον.—Εἰς τὰ.
 8. Γυναικεῖον ὑποκοριστικὸν ὄνομα (ξεν.).—Γερμανικὸν ἀνδρικὸν ὄνομα.
 9. Τρ.—Νὰ μὴ ξεχνάτε νὰ τὰ ζητάτε.—ΙΑ.
 10. Ἀδιάντραπα.—Λουτρόπολις ἐλληνική.
 11. Κάνει σήματα.

ΚΑΘΕΤΩΣ

1. Ἐχει πολλές σκοτούρες.
2. Ἀναπνοή.—Χωρὶς αὐτὸν δὲν μπορεῖ νὰ βαδίσει κανεὶς σὲ ἄγνωστο τόπο (αἰτ.δημοτ.).
3. Ὅμοιον μὲ τὸ τρία (α) ὀρίζοντιως.—Πραστατεύει.—Γαλλικὴ ψυχή.
4. Τουρκικὸς τίτλος.—Στὸ σύγχρονο στρατὸ εἶναι θωρακισμένο.
5. Κτητικὴ ἀντωνυμία (γεν πληθ.)—Ζαλίζει τοὺς ἀρχισυντάκτας τῶν ἐφημερίδων.—Ἀεροπορικὴ ἐταιρεία (ἀντιστρ.).
6. Αἱ γυναῖκες μιᾶς ἱστορικῆς πόλεως ποὺ κυριεύθηκε μόνον μὲ πονηρία.
7. Τελικὸς σύνδεσμος.— Ὅρος τῆς Κρήτης.—Μονὰς τοῦ ΚΕΔ.
8. Τόπος προσκυνήματος.—Σκέπασμα τοῦ αὐτοκινήτου.
9. ΔΛ.— Ἀσφαλτος.— Ἀρθρον (ἀντιστρ.).
10. Διπρόσωπος θεός.— Ἡμέρα τῆς ἑβδομάδος.
11. Αὐτὸς δὲν πρέπει νὰ εἶναι νέος.

ΠΛΥΣΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ

1. ΠΑΡΑΓΩΓΟΣ.—2. ΑΓΟΡΗΤΑ.—3. ΡΙΣ.—ΤΑ.—ΝΜ.—4. ΗΣ.—ΕΕ.—ΙΩΒ.—5.— ΑΔΥΝΑΤΑ.—6. ΟΥΛΛΑΜΩ.—ΑΤ.—7. ΡΟΥΦΑ.—ΑΡΙ.—8. ΟΡΚΩ.—ΙΠΕΚ.—9. ΣΚΗΝΟΘΕΤΩ.

ΚΑΘΕΤΩΣ

1. ΠΑΡΗΓΟΡΟΣ.—2. ΑΓΙΣ.—ΥΟΡΚ.—3. ΡΟΣ.—ΑΛΥΚΗ.—4. ΑΡ.—ΕΔΑΦΩΝ.—5. ΓΗΤΕΥΜΑ.—6. ΩΤΑ.—ΝΩ.—ΙΘ.—7. ΓΑ.—ΙΑ.—ΑΠΕ.—8. ΤΕΡΑΤΩΝ (ἀντιστρ.).—9. ΣΥΜΒΑΤΙΚΩ.

Ἐπολ)γὸν Παλάσχον Κων)νον, 485 Τ.Δ., ΒΣΤ 904: Σὰς ἐνεγράψαμεν συνδρομητὴν δι' ἔν ἐξάμηνον ἀπὸ 15 2 50

Ἐπολ)γὸν Βρανᾶν Κων)νον, 485 Τ.Δ., ΒΣΤ 904: καὶ σὰς ἐπίσης ἐνεγράψαμεν συνδρομητὴν δι' ἔν ἐξάμηνον ἀπὸ 15-2 50.

485 Τ.Δ., ΒΣΤ 904: Ἐλήφθη ἐπιταγή σας ἐκ δραχμῶν 140 000. ἀντίτιμον ἀποσταλέντων τευχῶν ἀπὸ Ὀκτωβρίου 1949 μέχρι Ἰανουαρίου 1950 ὡς καὶ δύο ἐξαμηνιαίων συνδρομῶν. Εὐχαριστοῦμεν θερμῶς.

Μ Δ.Α.Υ., ΒΣΤ 902: Παρελάβομεν τὰς ἀποσταλείσας ὑμῖν 78.000 δραχμάς καὶ εὐχαριστοῦμεν. Σχετικὴ ἀπόδειξις σὰς ἐστάλη.

Ταγ)ρ)χην Διαμάντην Νικόλαον 480 Τ.Δ. Καταδρομῶν ΒΣΤ 902: Ἐνεγράφητε συνδρομητὴς δι' ἔν ἐξάμηνον.

Ταγ)ρ)χην Τσοκούραν Ἀντώνιον 480 Τ.Δ. Καταδρομῶν ΒΣΤ 902: Ὅμοίως.

Λοχαγούς Χαμπέρην Χρήστον καὶ Διαμάντην Εὐάγγελον, 480 Τ.Δ. Καταδρομῶν ΒΣΤ 902: Ὅμοίως καὶ σὰς δι' ἔν ἐξάμηνον.

Ἀνθ)γούς Ἀβραμῆαν Μιχαὴλ καὶ Χαμάρτον Ἰωάννην 480 Τ.Δ. Καταδρομῶν ΒΣΤ 902: Ὅμοίως.

496 Τ.Δ., ΣΤΓ 912: Ἐκ τῆς δυνάμεως ὑμῶν ἐνεγράψαν οἱ κάτωθι συνδρομηταὶ δι' ἔν ἐξάμηνον: α) Ἀντ)ρχης Ἡλιάδης Κων)νος, β) Ἀνθ)γός Ἀθανασίου Τριαντ., γ) Ἀνθ)γός Μάγειρος Κυρ., δ) Ἀνθ)γός Μπαχράκης Δημ., ε) Ἀνθ)γός Ταμπλόουλης Νικ. καὶ στ) Ἀνθ)γός Παπαδημητρίου Ἀγ.

Ἀνθ)γὸν Πρωτολάτην Γεράσιμον Δ. Δ. 22 Ταξ. ΣΤΓ 912γ. Ἐπιταγή σας ἐξ 80.000 δραχμῶν ὡς καὶ ἐπιτολή σας σχετικὴ ἐλήφθη. Εὐχαριστοῦμεν διὰ τὰς προσαθείας σας. Τὰ μὴ διατιθέμενα τεύχη νὰ μὴν ἐπιστρέφονται ἀλλὰ νὰ διανεμῶνται εἰς ΚΨΟ μονάδος σας.

492 Τ.Δ., ΣΤΓ 918. Ἐπιταγή σας ἐξ 198.000 ἐλήφθη καὶ εὐχαριστοῦμεν.

Δ.Δ. 77 Ταξ Ὅμοίως καὶ ἰδικὴ σας ἐξ 75 000 δρχ. 489 Τ.Δ., ΒΣΤ 901: Ὅμοίως καὶ ἰδικὴ σας ἐξ 80.000 δραχμῶν.

485 Τ.Δ. ΒΣΤ 904: Ὅμοίως καὶ ἰδικὴ σας ἐξ 25.000 δραχμῶν.

—Ἐλα ἐδῶ ἐσύ, γιατί δὲ χαιρέτησες τὸ σκοπὸ ;
—Κύριε ἀρχιφύλακα, δὲ γνωριστήκαμε ποτέ !

(Τοῦ στρ. Γ. Κολοκοτρῶνη)

ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ

ΡΑΔΙΟ - ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ

Η ΑΡΤΙΩΤΕΡΑ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΤΩΝ ΒΑΛΚΑΝΙΩΝ
ΠΛΑΤΕΙΑ ΚΑΡΥΤΣΗ • ΑΘΗΝΑΙ • ΤΗΛΕΦΩΝΑ : 23-212, 23-213. 23-342

Ν. ΚΟΚΚΙΝΟΣ & Σ^{ΙΑ}

ΑΘΗΝΑΙ : ΟΔΟΣ ΚΟΡΑΗ 5 - ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ 34-974

ΡΑΔΙΟΦΩΝΑ & ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΑ

ΠΩΛΗΣΙΣ ΧΟΝΔΡΙΚΩΣ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΩΣ

ΠΛΟΥΣΙΑ ΕΚΘΕΣΙΣ ΡΑΔΙΟΦΩΝΩΝ

Μεσαίων-Βραχέων-Μακρών κυμάτων Ρεύματος και Μπατταριών

ΕΥΚΟΛΙΑΙ ΠΛΗΡΩΜΗΣ

ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΑ ΡΑΔΙΟΦΩΝΩΝ

Λυχνία
Μεταβλητοί Συμπκνωταί
Μεσαία Συχνότητες
Μεγάφωνα 4"-8"
'Αμερικής και 'Αγγλίας
'Ηλεκτρολυτικοί
Πικνωταί μίκας και χάρτου
Ποτενσιόμετρα
μετά και άνευ διακόπτου
Διακόπται κυμάτων

Μετασχηματισταί
Βάσεις Λυχνιών ('Αγγλίας-'Αμε-
ρικης έγχώρια)
'Αξονες κινήσεως
Προεκτάσεις άξόνων
Πάντερς-Τριμμερ
Ντουί 'Αμερικής
Λαμπάκια φωτισμού
Κουμπιά
Βελόναι-Δείκται-Κοοσές

ΣΥΡΜΑΤΑ : Κεραίας-Καθόδου-Μπλεντέ-Λίτες-Συναρμολογήσεως
Τροφοδοτήσεως-'Αντιστάσεις τροφοδοτήσεως κλπ. κλπ.

Ἡ Α. Μ. ἡ Βασίλισσα Φρειδερίκη ἔχει θρονιάσει βαθειά στίς καρδιάς τῶν Ἑλλήνων. Στὴν τελευταία της ἐπίσκεψι στὴ Μακρόνησο ἔγινε ἀντικείμενο θερμῶν ἐκδηλώσεων ἀπὸ μέρους τῶν στρατιωτῶν μας, ποὺ τὴν ἐσήκωσαν στὰ χέρια.

Τώρα ποὺ ὁ πόλεμος τέλειωσε, οἱ στρατιῶτες μας ἐπωφελοῦνται τῆς χειμωνιάτικης λιακάδας, γιὰ νὰ ἀσχοληθοῦν μὲ τὰ ἀθλητικὰ παιχνίδια. Στὴν εἰκόνα μας ἀγῶνας βόλεϋ-μπὸλ σὲ κάποιο συνοριακὸ φυλάκιο.